O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI MILLIY KITOB PALATASI
INV.№

Kuch — adolatda

Adolat

Ozbekiston Respublikasi ijtimoiy-siyosiy va huquqiy gazetasi

1995 yil 22 fevraldan chiqa boshlagan · 2001 yil 23 mart · juma · № 12 (299) · sotuvda erkin narxda

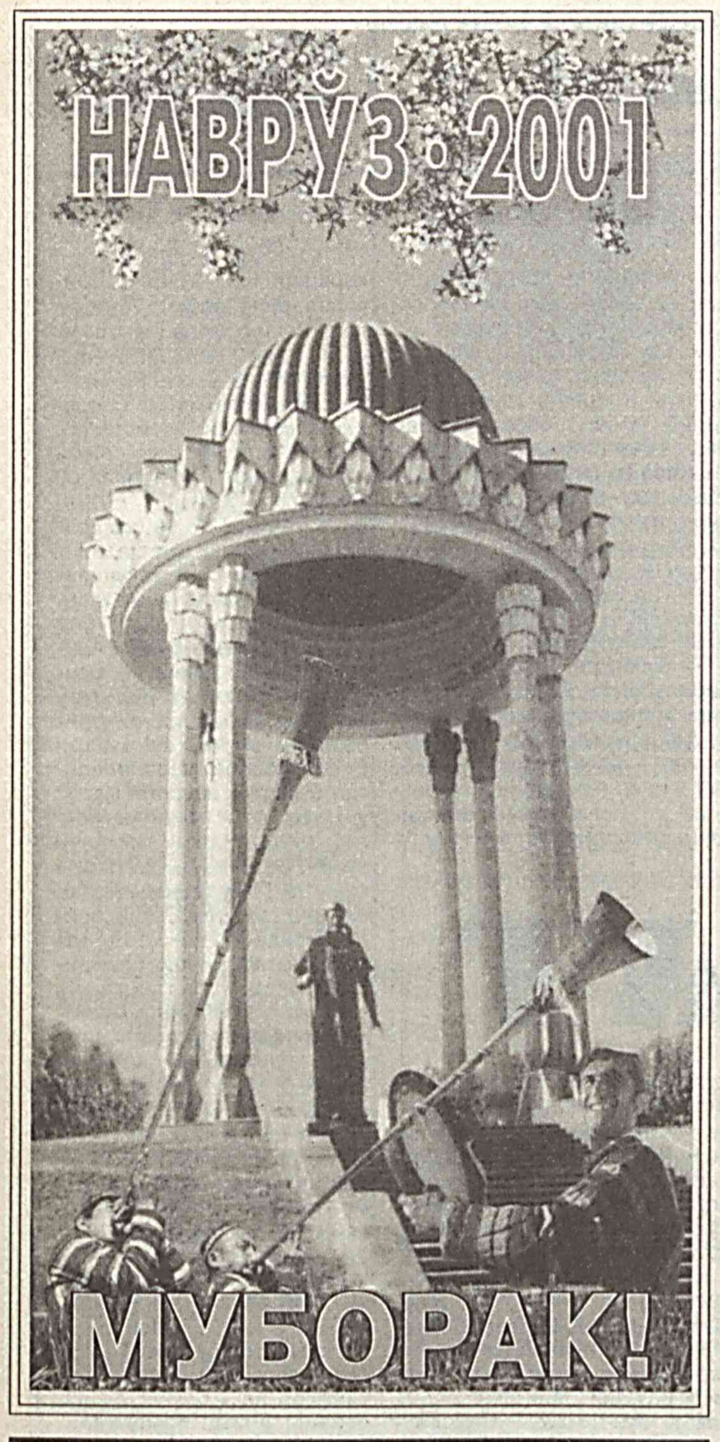

ПРЕЗИДЕНТ ИСЛОМ КАРИМОВНИНГ НАВРЎЗ БАЙРАМИГА БАҒИШЛАНГАН ТАНТАНАЛИ МАРОСИМДАГИ ТАБРИК СЎЗИ

Ассалому алайкум, азиз ватандошлар!

Муҳтарам меҳмонлар!

Бугун еру кўкни яшнатиб, бепоён далалар, баланд тоғлар, гул очган боғларимизни, қир-адирларимизни офтоб нури билан мунаввар этиб, юртимизга кириб келаётган Наврўзи олам билан сизларни, сиз орқали бутун халқимизни муборакбод этишдан бахтиёрман.

Қадрли дўстлар!

Бу дунёда бир-биридан гўзал, бир-биридан ажойиб байрамлар кўп. Лекин Наврўз айёми беқиёс файзу тароватии, кўрку салобати, маъно-мазмуни билан алоҳида ажралиб туради.

Шу боис Наврўз халқимизнинг энг қадимий, энг севимли ва доимо орзиқиб кутадиган миллий байрами, десак, ҳеч қандай муболаға бўлмайди.

Шу кунларда куртакларнинг очилиши, борлиқнинг яшил либосга бурканиши, табиатдаги янгиланиш беихтиёр одамнинг кўзини қувонтиради.

Барчанинг дилида меҳр-оқибат, саховат ва эзгулик, ҳаётга муҳаббат ва ёшариш туйғуларини уйғотади.

Мана шу заминда яшаётган ҳар қайси инсонни ўзлигини англашга, ўлмас қадриятларимизни улуғлаш, аждодларимизнинг қадимий миллий анъаналари, бетакрор санъатини эъзозлаш ва намоён этишга чорлайди.

Бир сўз билан айтганда, бу гўзал байрам чиндан ҳам халқимизнинг ажралмас анъанасига, табиатнинг узвий бир қисмига айланиб кетганини ҳеч ким инкор этолмайди.

Бундан минг-минг йиллар аввал, ўша «Авесто» яратилган замонларда ҳам ота-боболаримиз бу улуғ айём кунлари Сирдарё ва Амударё бўйларида, бепоён Турон далаларида табиат билан тиллашиб, Наврўз нашидасини сурганлар.

Қўш ҳайдаб, далага дон сочиб, одамга куч-қувват берадиган сумалак ва ҳалим каби таомлар қайнатиб, мўл ҳосил, ризқу рўз тилаб, янги-янги орзу ниятлар билан яшаганлар.

Бугун ҳам дашту далаларда, қир-адирларда от чоптириб, курашга тушиб, дошқозонлар атрофида ўйин-кулгу, сайил-томоша қилиб ўтирган инсонларнинг қувончу шодлигини кўриб, Наврўзни халқимиз нақадар интизорлик билан кутишига, бу байрам унинг қалбига нақадар яқин эканига яна бир карра иқрор бўламиз.

Мана шунинг учун узоқ ўтмишимиз ва яқин тарихимизда ҳам ҳеч қандай ёвуз кучлар, ҳаракат ва интилишлар, алдов ва ҳийла-найранглар халқимизни Наврўз байрамидан қайтара олмади.

Шу кунларда кўпмиллатли халқимиз, узоқ-яқиндан келган меҳмонларимиз, юртимиздаги барча инсонлар бу байрамни жуда катта хурсандчилик билан ўтказаётганидан одам беихтиёр қувонади.

Қадим-қадимдан қолган мўътабар анъаналаримизни бажо келтириш, одамларнинг бир-бирига бўлган меҳрибонлигини намоён этиши, табаррук кексаларимизнинг дуосини олиш, ёрдамга муҳтож инсонларга меҳр-мурувват кўрсатиш, беморларни йўқлаш ҳам Наврўз байрамининг яна бир хосиятидир.

Ҳеч шубҳасиз, бугун кундалик ҳаётимизда тобора кучайиб бораётган ҳамжиҳатлик, сабр-бардош, бағрикенглик, ўзаро ҳурмат-эҳтиром қанча мустаҳкам бўлса, бошқача айтганда, яхшилик, аҳиллик, ҳамкорлик қанчалик кўп қарор топса, бир-бирини кўролмаслик, тажовуз, ҳасад билан яшашга, умуман, ёмонликка ўрин қолмайди.

Наврўзнинг бутун руҳи, бутун моҳияти, аслида мана шундай олижаноб туйғуларни уйғотишга ва ҳаётимизнинг ҳар соҳаси, ҳар қадамида уларнинг устувор бўлишига даъват этади.

Муҳтарам юртдошлар!

Ён-атрофимизга — Наврўз нафаси, кўклам қуёшидан яшнаб турган шу муаззам боққа бир назар ташлайлик.

Бугун, мана шу майдонда йиғилганларнинг ҳам, Наврўз тантаналарини «ойнаи жаҳон» орқали томоша қилаётган халқимизнинг ҳам нигоҳи Миллий боғимиз кўркига кўрк, чиройига чирой қўшиб турган Алишер Навоий бобомизнинг мўътабар сиймосига қаратилган.

Шахсан менга, гўёки ҳазрат Навоий бугун юртимизда бошланаётган Наврўз тўйимизга оқ фотиҳа бераётгандек туюлади.

Ул зотнинг муқаддас диёримизда истиқомат қилаётган инсонларга, барча миллат ва элат вакилларига қарата «Ҳар кунинг Наврўз бўлсин!» деб айтган сўзлари қулоқларимиз остида жаранглаб тургандек туюлади.

Мана шундай шукуҳли бир паллада биз бамисоли баҳорга эшикларимизни очгандек, юракларимизни ҳар эзгу туйғуларга кенг очамиз.

Ва шу муқаддас заминда яшайдиган барча юртдошларимизни номидан «Хуш келибсан ўлкамизга, Наврўзи олам!» деб айтамиз.

Қадрли ватандошларим!

Бугун, янги аср, янги минг йилликнинг илк Наврўз айёмида сизларнинг бахтиёр чеҳрангизга боқиб, ҳар бирингизни бағримга босиб, баҳор ва нафосат байрами билан яна бир бор қутлайман.

Бугун биз ушбу шодиёнамизга турли давлатлардан ташриф буюрган меҳмонларимизга, хорижий элчихоналар, халқаро ташкилотларнинг вакилларига, ён-атрофимиздаги мамлакатларнинг халқларига ўзимизнинг самимий тилакларимизни изҳор этамиз.

Келинглар, азиз дўстлар, биродарлар, тун билан кун тенглашадиган мана шу унутилмас айёмда, юртимизга Янги йил кириб келаётган хосиятли дамларда барча эзгу тилакларимизнинг ижобат бўлишини сўрайлик.

Халқимизнинг ризқу насибаси зиёда бўлсин, ерга сочган уруғи баракали бўлсин!

Яратганимизнинг ўзи юртимизни, халқимизни ёмон кўзлардан, бало-қазолардан асрасин!

Ҳаммангизга Наврўз муборак бўлсин!

«ҲАР КУНИНГ НАВРЎЗ БЎЛСИН!»

Ўлкамизга ям-яшил сепини ёйиб фасллар келинчаги Наврўзи олам кириб келди. Борлиқ уйғонди, дов-дарахтар яшил либос кийиб теварак-атроф гулу лолага бурканди. Бободеҳқон яхши ният билан ерга уруғ қадашга киришди. Юртимизда Наврўз шукуҳи — яшариш, янгиланиш, бунёдкорлик кайфияти ҳукмрон!

• Алишер Навоий номидаги Ўзбекистон Миллий боғида Наврўз байрами зўр шодиёна ва кўтаринкилик руҳида ўтди.

21 март. Соат 10. Пойтахтимиздаги байрамона безатилган Алишер Навоий номидаги Миллий боғ ранг-баранг гулларга, мушк анбарга бурканган гулшанни эслатади. Баҳор елларида турфа байроқлар ҳилпирайди. Рамзий миноралар устида лайлак уялари. Дошқозонларда сумалак, ҳалим қайнайди, кўклам таомларининг иси димоқни қитиқлайди. Барчанинг юзида — табассум, юртимиздаги тинч, осойишта ва фаровон турмушдан шукроналик.

Табиийки, ҳар қандай байрам йил давомида амалга оширилган ишларнинг самарасини кўриш, ундан қониқиш ҳосил қилиш ҳиссини туйиш билан янада файзли бўлади. Халқимиз бу йилги Наврўзга кенг кўламли бунёдкорлик ишлари билан қадам қўйди. Қисқа вақт мобайнида юртимизда бир-биридан ҳашаматли коллежу лицейлар, турар-жойлар, спорт иншоотлари, улкан кўприклар, йўллар қурилди, боғу роғлар, хиёбонлар бунёд этилди. Куни кеча эса Марказий Осиёда ягона Тошкент йўловчи вагонларни таъмирлаш заводи ҳамда Қизилқум фосфорит комбинатининг биринчи навбати ишга тушди. Юртимизда амалга оширилаётган бундай хайрли ишларни яна кўплаб санаш мумкин...

Шундай бунёдкорлик салоҳияти дарёдек жўш урган халққа, албатта, байрам ярашади!

Боғ ўртасида барпо этилган улкан саҳна қаршисида ҳазрат Алишер Навоийнинг салобатли сиймоси қад ростлаган. Ул муборак зот гўё миллат иқболи, авлодлари шижоати, ижоди ва бунёдкорлиги шарафига жозибали ва мафтункор мисралар битмакка, олқишламоққа шайланиб тургандек.

Байрамга Қорақалпоғистон Республикаси, вилоятлар ва Тошкент шаҳри жамоатчилиги намояндалари ҳамда мамлакатимизда фаолият юритаётган дипломатик корпус, халқаро ташкилотлар ваколатхоналари вакиллари ва ҳорижий меҳмонлар ташриф буюрган.

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов майдонга кириб келди. Мамлакатимиз раҳбарини барча ўрнидан туриб, гулдурос қарсаклар билан қарши олди.

Янги аср, янги минг йилликнинг илк баҳори — Наврўзи оламга бағишланган байрам тантаналари бошланишидан дарак бериб, чорлов мусиқаси янграйди.

Табрик учун сўз Президент Ислом Каримовга берилади.

Юртбошимиз мамлакатимиз халқини қутлуғ айём — уйғониш, янгиланиш, яшариш байрами, қут-баракат элчиси — Наврўз билан самимий қутлайди.

ХАЛҚ ШОИРИГА ЭҲТИРОМ

Юртимизда давом этаётган Наврўз тантаналари яна бир қутлуғ воқеага уланиб кетди. Атоқли ижодкор, халқимизнинг ғурур ва ифтихори, Ўзбекистон Қаҳрамони, Ўзбекистон халқ шоири Абдулла Орипов 60 ёшга тўлди. Президент Ислом Каримов 22 март куни шоирни Оқсаройда қабул қилиб, таваллуд айёми билан муборакбод этди.

Абдулла Орипов 60-йилларда ўзбек шеърияти осмонида чақиндек пайдо бўлди. Унинг илк шеърлариёқ адабиёт ихлосмандлари қалби тўридан мустаҳкам жой олди. «Митти юлдуз», «Кўзларим йўлингда», «Руҳим», «Онажон», «Ҳайрат» каби илк шеърий тўпламлари уни катта истеъдод эгаси сифатида тез орада халққа танитди.

Шоирнинг бирин-кетин дунё юзини кўрган «Юзма-юз», «Йиллар армони», «Ишонч кўприклари» каби шеърий тўпламлари, «Ҳаким ва ажал», «Жаннатга йўл», «Ранжком», «Соҳибқирон» сингари достон ва драмалари ўзбек адабиётини янги босқичга кўтарди, у яратган адабий мактаб миллий тафаккурни янада юксалтиришга беқиёс ҳисса қўшди.

Куни кеча шоирнинг тўйига ўзига хос тўёна бўлиб, тўрт жилдлик асарлар тўплами босмадан чиқди. Шеърият мухлислари учун эса ижодкорнинг барча асарларидан баҳра олиш имконияти туғилди.

Давлатимиз раҳбари бугунги маънавий-маърифий юксалиш даврида Абдулла Орипов шеъриятининг аҳамияти ниҳоятда катта эканини таъкидлади. Суҳбат чоғида адабиётнинг жамият олдидаги вазифаси, унинг ҳаётдан доимо олдинда юриши, одамларга тўғри йўлни кўрсатиши, уларни юксак мақсадлар сари сафарбар этиши лозимлиги ҳақида қизғин баҳс юритилди.

Шу маънода, бугунги куннинг замонавий қаҳрамонларини яратиш, ҳаётга эндигина қадам қўяётган ёшларни ана шу фидойи инсонлар ҳаёти мисолида тарбиялаш адабиётимиз олдида турган муҳим вазифа экани таъкидланди.

Ҳозирги адабий жараёнга танқидий баҳо берар экан, Ислом Каримов, адабиёт аҳли, муҳтарам ёзувчи ва шоирларимиз халқимизга Ватан равнақи, юрт тинчлиги, халқ фаровонлиги дея мухтасар ифодаланган олий мақсадларимиз моҳиятини, бугунги мураккаб ҳаётимизда ўз фидойилиги, тадбиркорлиги билан бошқаларга ўрнак бўлаётган инсонлар ҳаётини бадиий образлар орқали очиб беришлари керак. Айтмоқчиманки, ижодкорларимиз кўп бўлсин, элим, юртим деб яшасин, замонга муносиб ижод қилсин, дея таъкидлади.

Биз XX аср ўзбек адабиётини Абдулла Қодирий, Ғофур Ғулом, Ойбек каби мумтоз адибларсиз, замонавий адабиётимизни Саид Аҳмад, Эркин Воҳидов сингари ижодкорларсиз тасаввур эта олмаганимиздек, - деди Президент,- маънавий келажагимиз, фаровон ва буюк истиқболимизни Абдулла Орипов ижодисиз ҳам кўз олдимизга келтира олмаймиз. Ҳозирги даврда ҳам унинг шеърлари халқимизни адолат тантанаси, ёруғ келажакка ишонч руҳида тарбиялайдиган юксак маънавий омил бўлиб хизмат қилмоқда.

Давлатимиз раҳбари сўзининг ниҳоясида Абдулла Ориповга эсдалик совғаларини топширди.

Қабул маросимида севимли шоиримиз сўзга чиқиб, кўрсатилган улкан эҳтиром учун Президентимизга чуқур миннатдорчилик билдирди.

- Инсон яралибдики, бахт нима деган саволга жавоб излайди,- деди Абдулла Орипов. - Менинг бахтим мана шу хуррият замонини кўриш насиб этганида, деб биламан. Бугун менга билдирилаётган ҳурмат-эҳтиромни адабиётимиз, бутун маданиятимиз намояндаларига кўрсатилаётган эътибор рамзи деб қабул қиламан.

Ўзбекистон халқ шоири Абдулла Ориповнинг 60 йиллик таваллуд тўйига бағишланган тантанали кеча 23 март куни «Туркистон» саройида бўлиб ўтади.

(ЎзА).

ЕТТИ ИҚЛИМ САДОСИ

• БОГОТА. Колумбия айирмачи гуруҳ вакиллари бир неча қишлоққа ҳужум уюштирди. Жангарилар ўн уч нафар деҳқонни отиб ўлдирган.

* * *

• НЬЮ-ЙОРК. Бу ерда албан миллатчилари маҳаллий албан жамоасидан Македониядаги жанговар ҳаракатларда иштирок этиш учун кўнгиллиларни ўз сафига чақирмоқда. Ўтган дам олиш кунидан албан тилида чоп этиладиган «Бот сот» газетасида Македония албанларидан ташкил топган «Миллий озодлик армияси»га қўшилиш ва унга молиявий ёрдам кўрсатишга чақирувчи дастлабки эълон босилди.

* * *

• БУЭНОС-АЙРЕС. Аргентинада жиддий сиёсий инқирозлар юз бераётган бир пайтда янги иқтисодиёт вазири тайинланди. Бу лавозимни 90-йиллар бошида «Аргентина иқтисодий мўъжизаси» муаллифи бўлган Доминго Кавалло эгаллади.

* * *

• ТАЛЛИН. Эстония мудофаа кучлари қўмондони контр адмирал Тармо Киутснинг айтишича, мамлакат НАТО аъзосига айланса, ўз ҳудудига альянснинг ҳарбий базаларини жойлаштириши мумкин.

* * *

• КИЕВ. Ровенск атом электр станциясининг учинчи энергия блоки таъмирлаш ишларини олиб бориш учун тўхтатилди. Блокни март охирларида ишга тушириш режалаштирилган.

* * *

• ДЕҲЛИ. Ҳиндистон миллий конгресси (ҲМК) мухолиф партияси мамлакат ҳукуматини истеъфога чиқариш мақсадида турли тадбирлар ўтказишини маълум қилди. Бунга ҳукумат вакиллари ўртасида коррупциянинг кучаяётгани сабаб бўлмоқда, деди партия расмий вакили Жайпал Редди. Унинг айтишича, мамлакатда бир неча кундан сўнг ҲМК ташаббуси билан намойишлар ўтказилади.

* * *

• УЛАН-БАТОР. Мўғулистонда 20 май куни президент сайлови ўтказилади. Шу сабабли мамлакатда сайловолди тадбирлари бошланди. Марказий сайлов комиссияси маълумотига қараганда, ушбу тадбирни ўтказиш учун 500 минг АҚШ доллари ажратилди. Ҳозирча президентликка фақат мамлакат Демократик партияси ўз номзодини кўрсатган, холос.

* * *

• ЛОНДОН. Буюк Британия қишлоқ ва балиқчилик хўжалиги вазири Ник Браун мамлакат аҳолисини оқсим касаллигининг тарқалиши яна бир неча ойга чўзилиши мумкинлигидан огоҳлантирди. Унинг айтишича, ҳозир 230 дан ортиқ фермада оқсим тарқалгани расман рўйхатга олинган. Ушбу касалликни бутунлай бартараф этиш учун эса уч ой зарур бўлиши мумкин, деди вазир.

* * *

• УММОН. БМТ Бош котиби Кофи Аннан Иорданияда 27 март куни ўтказиладиган араб давлатлари раҳбарларининг навбатдаги саммитида иштирок этишга розилик билдирди. Иордания ташқи ишлар вазирлиги вакили шуни маълум қилди.

Банк тизими

ИШОНЧЛИ ҲАМКОР

Банклар мамлакат иқтисодий ривожланишининг қон томири ҳисобланади. Шу сабабли банклар фаолиятини яхшилаш, уларни жаҳон банклари андозаси даражасига кўтаришга ҳукуматимиз катта эътибор қаратяпти. Бу борадаги саъй-ҳаракат эса бугунги кунда ўз самарасини бера бошлади.

Ўзбекистонда иқтисодий ислоҳотларнинг амалга ошишида Сурхондарёнинг ҳам ўз салмоғи бор. Вилоят маркази ҳамда туман ва шаҳарларга ўзгача чирой бағишлаб турган, кўзни қувонтирадиган банк бинолари қад ростлади. Шу кунларда яшариш нафаси уфуриб турган жанубий ҳудудларда республикамизда фаолият юргизаётган «Пахтабанк», «Ғалла банк», «Миллий банк», «Асака банк» филиаллари, «Тадбиркор банк», «Савдогар банк», «Халқ банки»ларининг вилоят бошқармалари ва уларнинг туманлардаги бўлимлар кўп укладли меҳнат жамоаларига ишончли ҳамкор бўлиб хизмат қилмоқда. Биз Узун туманида бўлганимизда, туманнинг иқтисодий масалалари бўйича ҳоким муовини Ҳазрат Ҳасанов туманнинг ана шундай ишончли ҳамкорлари хусусида илиқ сўзларни айтди.

– Туманимизда учта банк фаолият кўрсатади,— деди у. — Уларнинг орасида «Пахта банки» ишларни намунали йўлга қўйганлиги билан алоҳида ажралиб туради.

Банкнинг 231 нафар мижозлари бўлиб, шундан 44 таси «Деҳқонфермер» хўжаликлари, 17 таси якка тадбиркорлардир.

– Президентимизнинг тадбиркорлар фаолиятини ривожлантириш тўғрисидаги Фармонларидан кейин ўтган хўжалик йилида биргина якка тадбиркорларга 11 миллион сўм кредит берилди, – дейди биз билан суҳбатда банк бошқарувчиси Ҳимойдин Ҳамидов.

– Берилаётган бу кредитлар банк фойдаси ҳисобидан бўлса керак-да, дея савол ташладик суҳбатдошимизга.

– Шундай! 2000 йилда 48 миллион 919 минг сўмлик акция сотиш режалаштирилган бўлса, бу кўрсаткич амалда 49 миллион 551 минг сўмни ташкил қилди. Шундан 893 минг сўмлик имтиёзли ва 48 миллион 650 минг сўмлик оддий акция ўз эгалари қўлига тегди.

Туманда иқтисоди ночор хўжаликлар ҳам йўқ эмас. Қорабой Алиев номли ширкатлар хўжалиги ана шундай хўжаликлардан чиқиб қолди. Хўжалик механизмини изга солишда давлатимиз томонидан катта миқдорда молиявий мадад берилди.

Санация хўжаликка нима берди? – деган ҳақли савол туғилиши табиий. Берилган маблағларни ўз ўрни билан ишлатиш, иқтисодни барқарорлаштириш механизмини ҳаракатга келтириш тўғрисида бош қотириш нафақат хўжалик раҳбарларини, балки банк муттасаддиларининг зиммаларига ҳам чуқур масъулият юклайди. Ана шу масъулиятни қандай бажарилгани хўжаликнинг санация сабоқлари таҳлилидан яққол кўриниб турибди. Тежалгани ҳамёнга, – деганларидек, мазкур хўжалик санацияни 26 миллионлик соф фойда билан якунланди.

– Хўжаликка берилган молиявий мададнинг ҳар бир сўми банк томонидан назоратда бўлиб келди. Кўриб турганингиздек, соф фойдаси жамоага сийлов бўлди, – дейди Ҳимойдин Ҳамидов.

Турсун МАҲМАДАЛИЕВ,
«Адолат» мухбири.

«КОНСТРУКТОР»ГА ФРАНЦИЯНИНГ МУКОФОТИ

Тошкентдаги «Конструктор» илмий-ишлаб чиқариш корхонасига Наврўз байрами арафасида қувончли хушхабар келди. Корхона Франциядаги Саноатда ҳамкорлик қилиш уюшмасининг қарорига мувофиқ уюшманинг «Олтин медали» билан мукофотланди.

Ўтган 2000 йилда корхонада сезиларли ўзгаришлар рўй берди. Иқтисодий ривожланиш режасига мувофиқ «Сорб-тех» ёпиқ турдаги акционерлик жамияти билан инсон организмига яхши таъсир кўрсатувчи дори препаратларини ишлаб чиқариш, «Алекс» хусусий илмий-ишлаб чиқариш корхонаси билан матбаа маҳсулотларини тайёрлаш ишлари амалга оширилди. Шунингдек «Гематоген» ишлаб чиқариш фирмаси билан гематоген маҳсулотини чиқариш йўлга қўйилди.

Гематоген камқонлик, авитаминоз касалликларини олдини олувчи, парҳез маҳсулотга муҳтож шахслар, биринчи навбатда аёллар ва болалар учун мўлжалланган шифобахш маҳсулот ҳисобланади. 2000 йил мобайнида 19662,3 минг сўмлик гематоген ишлаб чиқарилди ва истеъмолчиларга етказилди. 2001 йил — Оналар ва болалар йилида бу харидоргир маҳсулотни ишлаб чиқаришни янада кўпайтириш ва истеъмолчиларга арзон нархда етказиш кўзда тутилмоқда.

«Сорб-тех» ёпиқ турдаги акционерлик жамияти билан биргаликда ишлаб чиқарилган «Сорбекс» дори препарати организмнинг иммунитетини оширувчи, жароҳатларни даволовчи, ҳар қандай касалликка қарши бактериостатик таъсир кўрсатувчи шифобахш восита ҳисобланади. Барча клиник синовлардан ўтиб, Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлиги томонидан маъқулланган препаратга ҳозирда талаб катта. Ҳатто у хорижий давлатлардаги истеъмолчиларнинг ҳам эътиборини тортмоқда. Корхона ишчи ва хизматчилари томонидан олиб бориладиган бу каби эътиборли ишлар ўзининг муносиб баҳосини олмоқда.

Франциянинг Халқаро миқёсдаги бу медали корхона ходимларининг кайфиятини оширди, уларга янада кўтаринки руҳ бағишлади. Аҳил жамоа аъзолари ўзларининг бутун куч ва имкониятларини мустақил Ўзбекистонимизнинг равнақи, гуллаб-яшнашига қаратишга аҳд қилдилар.

Рустам
АҲМАДАЛИЕВ,
«Адолат» мухбири.

Савоб ишни ҳар ким ҳар куни қилиши керак

САХОВАТ

Кўнгли очиқ, қўли очиқ кишиларнинг иши ҳамиша бароридан келади. «Яккабоғдонмаҳсулотлари» масъулияти чекланган жамиятда бўлганимизда беихтиёр шу фикр кўнглимиздан кечди. Юртбошимизнинг «Савоб ишни ҳар ким ҳар куни қилиши керак» деган пурмаъно сўзлари бу ерда ўзининг тўлақонли ифодасини топаётганлигининг гувоҳи бўлдик. Ҳайру саховати, меҳру мурувватли халқимиз учун хос бўлган бундай хислат бугунги кунда жамоани янги ютуқларга ёр айламоқда. Корхонанинг иқтисодий кўрсаткичлари яхшиланиб, иш сифати ва самарадорлиги тобора ортиб боряпти.

— Корхонамизнинг бугунги ривожида масъулияти чекланган жамиятимиз директори, яъни раҳбаримиз Ғулом Қурбоновнинг хиссалари беқиёс, — дейди бош иқтисодчи Ҳ. Суюнов. — Корхонамизда бўлган одам, ишлаб чиқариш жараёнлари билан танишган киши унинг бир пайтлари дон қабул қилиш корхонасидангина иборат бўлганини тасаввурига ҳам сиғдиролмайди. Кўп жойларда ишлаб, бой амалий иш тажрибасига эга бўлган Ғулом Қурбонов бу ерда ўзи раҳбар бўлиб иш бошлаган 1985 йилданоқ тегирмон цехи қурилишини бошлаб юборди. Бунинг эвазига икки йил ичида ун заводи барпо этилиб, ишга туширилди. 90-йилга келиб эса кунига 100 тонна омухта ем ишлаб чиқариш қувватига эга бўлган цех қурилиб, фаолият кўрсата бошлади. Бу билан бир пайтлари дон қабул қилиш корхонаси бўлган бу ишхона беш йил ичида бутун бошли комбинатга айланди.

Ҳа, излаганга толе ёр деганларидек бугун бу корхона одамларнинг кўз ўнгида ривожланиб, тармоқнинг пешқадамига айланган. Қайси соҳани олмайлик бирон бир ўзгариш ёки янгиланиш кўзга ташланади. Узоқни кўзлаб иш юритаётган тажрибали, билимдон раҳбар Ғулом Қурбоновнинг корхона истиқболи йўлида қилган саъй-ҳаракатларининг самараси бу.

Корхонада иқтисодий ислоҳотлар қандай амалга оширилмоқда? Бу ҳақда тўлароқ маълумот ва тасаввурга эга бўлиш учун ишлаб чиқариш жараёнлари билан танишиш, улкан ўзгаришларни қалбдан ҳис қилиш, бу борада ишчи-хизматчиларнинг қалб сўзларини эшитишнинг ўзи хушкайфият бағишлайди одамга. Жамоа кўплаб соҳалар бўйича ишлаб чиқариш режаларини муваффақиятли адо этмоқда. Ун маҳсулотлари ишлаб чиқариш ҳажми йилдан йилга ортиб боряпти. 1998 йилда бу ерда бор-йўғи 21 минг 163 тонна биринчи навли ун тайёрланган бўлса ўтган йили бу кўрсаткич 27 минг 644 тоннага тўғри келди. Макарон ишлаб чиқариш, омухта ем етказиб бериш 100 — 150 тоннага кўпайди. Ўтган йили кенг кўламда қандолат маҳсулотларини тайёрлаш ўзлаштирилиб, шу атрофдаги туманларнинг аҳолисига 176 тонна маҳсулот етказиб берилди. Сидқидилдан қилинган меҳнат ўз самарасини берди. Жамоа 32 миллион 542 минг сўмлик соф фойда кўрди. Энг қувончлиси вилоятнинг иқлим шароитларига мос ғалла уруғлигини ўзларида етиштиришни йўлга қўйишгани бўлди. 1999 йилда синов тариқасида 17 минг 302 сўмлик уруғлик ғалла тайёрланган бўлса ўтган йили бу 179 минг 644 сўмликка тўғри келди. Янгилик эвазига корхонанинг уруғлик ғалласи туман хўжаликларида синаб кўрилди. Яъни, бу билан ўзларида етиштирилган ғаллани уруғлик ҳолатида хўжаликларга етказиб бериш имкониятини қўлга киритишди.

Жамоа ишчи-хизматчилари билан суҳбатлашсангиз кейинги уч йил ичида бу ерда ўртача ойлик иш ҳақи икки баравар ошиб 14 минг 182 сўмга тўғри келаётганини билиб оласиз. Албатта бу қишлоқ шароитида осон иш эмас. Корхонада ишчи-хизматчиларни меҳнат ва иш шароитларини яхшилаш, шу билан биргаликда кам таъминланган, моддий ёрдамга муҳтож оилаларга керакли ёрдам кўрсатиш яхши йўлга қўйилган. Бу ҳақда биз кейинроқ тўхталамиз. Ҳозир эса бир нарсага эътибор беринг: 1991 йилда корхонада савдо растаси ишга туширилган эди. Ошхона, музқаймоқ цехи, сартарошхона, гўзаллик салони, савдо дўкони ва дорихонадан иборат бўлган бу мажмуадан эндиликда ишчи-хизматчилардан ташқари тумандаги ва қўшни туманлардаги аҳолига ҳам беминнат хизмат кўрсатилмоқда. Шу билан биргаликда ўша йили ташкил этилган ёрдамчи хўжалик корхонанинг қуввати, мадорига айланган. Ҳозирги кунда бу ерда 200 бошга яқин йирик шохли қорамол, 100 бошга яқин қўй, 5 бош от ва бошқа чорва моллари парвариш қилинмоқда. Ёрдамчи хўжаликда етиштирилган барча турдаги чорвачилик ва қишлоқ хўжалик маҳсулотлари жамоа меҳнатчиларига бозор баҳосидан арзон нархда сотилмоқда. 1989-1994 йилларда комбинат ишчи-хизматчилари учун қуриб битказилган 50 та уйда оилалар тинч ва фаровон турмуш кечирмоқдалар. Туб аҳолининг кўпчилиги катта мамнуният билан бу ерда ишлаб турган корхонанинг ўз қишлоқларини ободонлаштириш ва шарт-шароитларни яхшилашда жуда қўл келаётганлигини эътироф этишади. Зеро бу бежиз эмас. Корхона ривожига монанд 1994 йилга келиб ундаги барча цехлар билан биргаликда жамоа аҳли яшайдиган кичик туманча ҳам тўлиқ газлаштирилди. Мустақилликнинг шарофати ила чекка бир қишлоқда яшайдиган аҳоли шаҳарликлар каби «Зангори олов»дан фойдаланиб турмушнинг анча енгилликларини ўзларида ҳис этишди.

— Бу ерда инсон манфаатлари улуғланаётганини кўриб чин дилдан қувонасан киши, — дейди нафақахўр Ёқуб Расулов. — Шунга имкон топишган жамоа маъмурларига раҳмат. Ўз ишчи-хизматчиларидан оширишиб бизни ҳам унутишмаяпти. Турли байрамларда йўқлашиб совға-саломлар улашиб, ҳолимиздан хабар олиб туришибди. Наврўз кунлари корхона вакилларини йўқлаб келишганини кўриб, ўксик дилим равшан тортди...

Бу биргина нафақахўр Ёқуб Расуловнинг фикри эмас. Корхонадан мадад ва қувват олаётган ўнлаб оилалар, ташкилотлар бугунги кунда унинг шаънига шундай илиқ фикрларни изҳор этишмоқда. Саховатпешларнинг ҳаққига дуо айлашаяпти. Дуода эса гап кўп.

Бундан уч йил аввал бу ердаги тегирмон цехини Швецариянинг Бюлерь фирмаси лицензияси асосида тайёрланган ускуналар билан тўлалигича янгитдан қайта жиҳозлаш ишлари бошлаб юборилган эди. Унга бор-йўғи уч ойгина муддат кифоя қилди. Тегирмон цехини қайта таъмирлаш ишларида корхона ишчи-хизматчилари билан ёнма-ён тумандаги қурилиш ташкилотлари қурувчилари ҳам фаол иштирок этдилар. Цехнинг ускуна ва жиҳозларини ўрнатишда «Ўздонмаҳсулот» давлат акционерлик корпорациясига қарашли монтажчилар бригадалари бош-қош бўлдилар. Бунинг эвазига тегирмон цехи 1998 йилнинг июль ойида ишга туширилиб муваффақиятли синовдан ўтказилди. Бу ишларга бор-йўғи 160 миллион сўмлик маблағ сарфланди. Бугунги кунга келиб қилинган ишлар ўз самарасини бермоқда. Чет элнинг илғор технологик ускуналари билан қайта жиҳозланган тегирмон цехида бир кунда 140 тонна буғдой қайта ишланиб жаҳон андозаларига жавоб берадиган, чет элларда ишлаб чиқарилаётган ун маҳсулотлари билан рақобатлаша оладиган биринчи ва олий навли ун маҳсулоти тайёрланмоқда. 1998 йилнинг иккинчи ярим йиллигида корхона қошида Германияда ишлаб чиқарилган жиҳозлар асосида макарон ва қандолат маҳсулотлари тайёрлайдиган линияни ўрнатишга қўл урилиб, у 1999 йили мустақиллик байрами арафасида ишга туширилди. Корхона ўзининг сифатли макарон ва қандолат маҳсулотларига эга бўлди. Ҳозирги кунда бу ерда зиғир мойи ишлаб чиқарадиган цех ҳамда моторларни қайта таъмирлайдиган цех ишлаб турибди. Эришилган ютуқларга монанд корхона раҳбарлари яқин келажакда ўзларида сутни қайта ишлайдиган цехни қуришни режалаштиришмоқда. Эришилган натижалар ва ютуқлар эл дуосининг вожиб бўлаётганидан далолатдир.

Корхонадан қайтар эканмиз унинг ишчан раҳбари Ғулом Қурбоновнинг бир сўзи хаёлимизда яна чарх урди: «— Мустақилликнинг илк йилларида кам таъминланган оилаларнинг фарзандларини суннат тўйини, ишчи-хизматчиларимизнинг никоҳ тўйларини ўтказган эдик. У эндиликда анча оммалашиб кетди. Аммо биздан миннатдор ўша оилалар ҳозир ҳам юртимизнинг равнақини тилаб дуолар айлашмоқда». Зеро, олтин олма дуо ол деганлари шуда...

Ҳазратилло РЎЗИЕВ,
«Адолат» мухбири.

АҚШДА НАВРЎЗ УЧРАШУВИ

Ўзбекистон Республикасининг Вашингтондаги элчихонасида баҳор байрами – Наврўзга бағишланган қабул кечаси бўлиб ўтди.

Байрам тадбири Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримовнинг «Ўзбекистон XXI аср бўсағасида, ҳавфсизликка таҳдид, барқарорлик шартлари ва тараққиёт кафолатлари» асари асосида суратга олинган ҳужжатли фильм намойиши билан бошланди.

Ўзбекистоннинг АҚШдаги элчиси байрам иштирокчилари олдида сўзга чиқиб, мазкур фильмда иқтисодий ўзгаришлар ва ислоҳотлар стратегиясининг асл моҳияти очиб берилганини қайд этди.

Баҳор байрами кечасига «Муножот» рақс ансамбли санъаткорларининг чиқишлари ўзгача шукуҳ бахш этди. Мазкур дастанинг Америка Қўшма Штатлари бўйлаб гастроллари Ўзбекистон ижрочилик санъати ва маданиятининг ўзига хос ва бетакрор тантаналари бўлди.

Баҳодир МАМАЖОНОВ.

—Бу олам бунчалар гўзал-а!..

Чавандоз.

Музейлар — юрт кўрки

ҚУТЛУҒ ЗИЁРАТГОҲ

Китобларнинг гувоҳлик беришича, барча янгиликлар, савдо, маданият ва ривожланиш дастлаб шаҳарларда бўлган экан. Маданий ашёлар ичида музейлар айниқса алоҳида ажралиб турган. Манбаларда ёзилишича, музейлар XIX аср охири XX аср бошларида ривожлана борди. Умуман, музейлар инсонга завқ берувчи, қайсидир халқнинг ўтмиши, бугунги кунидан сўзловчи ёки машҳур кишиларнинг ҳаёт йўлини баён қилувчи маскандир. Йирик донишмандлардан бири: «Қайсидир юртни танимоқчи бўлсанг, музейларини бориб кўр, чунки музей орқали ўзингда тарихни ва маданиятни кашф этасан» деган эди.

Узоққа бормайлик. Ўзбекистон халқлари тарихи музейини олиб қаранг: унда ўзбек халқининг шаклланишидан тортиб, бугунги бунёдкорона ҳаёти тўла акс этади. Яна Темурийлар тарихи давлат музейини кўз олдингизга келтиринг: саркарда Амир Темур, Темурийлар даври... Буларнинг барчаси шунчаки томоша эмас, балки ҳайрат, бу масканлар оддий кузатув жойи эмас, балки аждодлар руҳи, юртнинг ўтмиши, ватан келажаги тимсолидир. Беихтиёр халқ заҳмати-ю, кўрган кунларини ҳис этасан, шундан бошланади сукунатли ҳайрат, Ватанга муҳаббат. Ажаб эмаски, музейларнинг барчаси одамлар кўнглига тетиклик, юртга садоқат, шу ватаннинг ҳақиқий ворисларимиз деган туйғуни шакллантира олса...

Ҳар бир музейнинг ўзига хос йўналиши бор, қайсидир жиҳати билан инсонлар юрагини ром этади. Бизнинг уй-музейлар ҳам шундай зиёрат масканидир. Уй-музейлар одатда бирор бир ижодкорнинг яшаган манзилини, яъни, уйини зиёратгоҳга айлантирилганидир. Албатта, уй-музейларнинг барчаси ҳам киши дилига ўзгача бир туйғуни солиши аниқ. Бизни бошқача бир шукуҳ, ўзгача бир ўйлар билан ром этган аждодимиз – Ойбек уй-музейи бўлди. У ердаги ҳар бир экспонатни, уй-музей ҳақидаги ҳисоботларни синчковлик билан ўрганиб чиқдик.

Ойбек уй-музейи Ўзбекистон ҳукуматининг 1980 йил 23 февраль № 148-сонли қарорига ва Ўзбекистон Маданият вазирлигининг 1980 йил март ойидаги № 129-А сонли қарорига мувофиқ ташкил этилган. Уй-музей Ойбекнинг бутун ҳаётини акс эттиради: илк мактабга борган дамлари, техникумда ўқиган йиллари, Ўрта Осиё Давлат университетидаги талабалик даври, «Қутлуғ қон», «Навоий» ва бошқа йирик асарларининг яратилиши, Ойбекка берилган унвонлардан тортиб, умрининг сўнгги йилларидаги ҳаёти, суратлари мавжуд. Ойбек уй-музейи фақат Ойбекка тааллуқли бўлмасдан, умр йўлдоши Зарифа Саидносировага ҳам тегишлидир. Уй-музейда Ойбекнинг рафиқаси Зарифа Саидносированинг ҳам алоҳида хонаси бор. Китоб жавонида кимёга оид китоблар, ёшлик ҳуснини тараннум этувчи суратлар, бўёқлардан тилга кирган ижодий суратлар, рассомчилик асбоблари, стол, Ойбек китоблари. Бу экспонатлардан икки буюк қалб эгаси севгисининг нафаси келиб турибди. Айниқса, З. Саидносирова 1925 йилда чизган Туркистондаги Аҳмад Яссавий мақбараси полотноси диққатга сазовордир. Ушбу мусаввирлик маҳсулининг икки кўриниши мавжуд: А. Яссавий мақбарасининг олд кўриниши алоҳида картина, орқа томонидан кўриниши алоҳида картина. Оддийгина мўйқалам амри билан яратилган ушбу асар тарих ва маънавиятни инсон тафаккурида жо қилади, мозийнинг энг олис сарҳадларига етаклайди. Ундан ташқари З. Саидносированинг «Сомонийлар мақбараси» ва «Ўзбекистон табиати» деб номланган асарлари 1998 йил Бельгия кўргазмаларида намойиш этилган. Қаршингизда турган бу асарларга тикилсангиз, бунда табиатнинг нақадар гўзаллигини, воқеликнинг теранлигини ҳис этасиз. Ушбу картиналар одамзоднинг юрагида меҳр-муҳаббат, мурувват сийратини чизади. З. Саидносированинг жамики картиналарида, сурат ва сийрат уйғунлашиб кетади. З. Саидносированинг шахсан уй-музейга тақдим этган буюмлари (қимматбаҳо чинни идишлар, мебеллар ва ҳоказолар) зиёратчилар учун эмас, ҳукуматимиз учун таҳсинга лойиқдир. Умр йўлдоши бўлгани учун эмас, эҳтимол севгисининг тотли кунларини ёдгор хотирловчи шугина экспонатлар авлодлар ўрнагига айланишини англаб етганидандир бу.

Шинамгина хона. Деворда одатий сўзана, кўрпача, ёстиқ, бурчакда осиғлиқ чопон. Хонтахта устида жинчироқ. Шу хона поёнида не-не ижод маҳсуллари ниҳоясига етиб, китобхонлар юзини кўрди. Ойбекнинг матонатидан тунлар йиғлаган, тиниб-тинчимас меҳнатидан вақт сарғайган, илҳом сururидан совуқли кунлар тиз чўккан. Мана шу хонада «Навоий» дунёга келди, юзлаб шеърлар чироқ шуъласида қоғозга кўчди»... ниҳоят, «Навоий» романини ёзишга тутиндим. Романни уруш йили қиш фаслида, жинчироқнинг титроқ шуъласида ёздим» – деб ёзган эди Ойбек ўз эсдаликларида. Ойбек адабиётда биринчи бўлиб Навоий сиймосини яратган ёзувчи. Барчага маълумки, Навоий ғазал мулкининг султонигина эмас, балки жамоат арбоби ҳамдир. Балки Ойбек унинг шеърларидан таъсирлангандир, эҳтимол жамоатчиликка ҳурмати бўлганлигидан илҳомлангандир, балки... Энг кераклиси Навоийга ҳурмат, ижодини тушуниш, меросини қадрлашдан Ойбек шундай ўлмас асар барпо этди. «Навоий» романи учун берилган 1946 йилги Давлат мукофотининг дипломи ва кўкрак нишонини музей пештоқида кўриб, ёзувчимиз меҳнатини, биринчи бўлиб Навоий сиймосини яратган ижодкорнинг заҳмати шон-шарафларга лойиқ эканлигига яна бир карра амин бўласиз. Ижодхона экспонатлари бир зумгина ўша хаёлотнинг асирига айлантиради, муҳитни яхшироқ тасаввур этишга имкон беради. Ҳа, Ойбек буюк ёзувчи, З. Саидносирова биринчи ўзбек кимёгари ва мусаввира қизи. Бу – иккаласининг севгисидан яралган муҳаббат қасри.

Оллоҳга шукрлар бўлсинким, замона тинч, ҳамма шароитлар муҳайё, аммо тўқликка шўхлик қилаётганлар йўқ деёлмаймиз. Майли, ҳамма машҳур бўлиши шарт эмас, бироқ шу адибнинг биттагина хислатини ўзимизга сингдирсак, баркамол инсонни тарбиялаш янада осон кечарди назаримизда. Музейларга ёшларни кўпроқ жалб қилиш керак деб ўйлаймиз. Бизнинг замонамиз пойдевори улуғ, негаки, бу Ибн Синолар, Берунийлар, Навоийлар, Бобурлар, Фитратлар, Ойбеклар юрти. Мустақилликка эришганимиздан сўнг давлатчиликни шакллантириш билан биргаликда, тарихимизни, миллийлигимизни ва маънавиятимизни тиклашга киришилди.

Жаҳонга кириб боришимизда Ўзбекистон юзлаб хорижликларни турли соҳаларда қабул қилмоқда, бироқ бизга келган сайёҳлару меҳмонлар, ишбилармону-тадбиркорлар аввало музейларни томоша қилишга ошиқишади. Қўштирноқ ичида айтадиган бўлсак, улар «саноатдан чарчаган эмас» ёки «баланд миноралардан тўйган»лигидан эмас, балки Ўзбек деган халқнинг маданиятига, маънавиятига ва истеъдодига бўлган қизиқишлари туфайли унинг тарихига, бугунги кунига эътибори сабабли биринчи бўлиб, «йирик саноат»ни, «баланд миноралар»ни кўришдан воз кечиб, музейларга боришни афзал кўришади. Шундай экан, барча музейлар талаб даражасидами? Хорижликлар учун эмас, ўзимиз учун тайёр дея оламизми? Афсуски, йўқ. Буни яна Ойбек уй-музейидан бошласак бўлади. Ойбек уй-музейида салмоқли ишлар амалга оширилган, янги видеотелевизор ва компьютер сотиб олинган. 1996-1997 йилларда туркиялик маорифчилар Ойбек уй-музейи билан яқин алоқани ўрнатишган эди. Бу алоқанинг меваси сифатида Ойбекнинг «Навоий» романи 1997 йили «Ўтукун» нашриётида Ҳусайн исмли зиёли кишининг саъй ҳаракати билан Айшен Батур таржимаси асосида турк тилига таржима қилинган. Турк тилидаги «Навоий» романининг китоби музейда бор. Ойбек уй-музейи директорининг айтишича, Ҳусайнбей ва Айшен Батур жанобларига Ойбек уй-музейи ва Ойбек ижоди катта таассурот қолдирган экан.

Музейдаги экспонатлар орасида Мустақиллик кунларида Президентимиз томонидан Мусо Тошмуҳаммад ўғли Ойбекка берилган «Буюк хизматлари учун» ордени бошқача жило билан кўзга ташланади. Ҳақиқатдан ҳам Ойбекнинг хизмати элу юрт олдида беқиёсдир.

Музейдаги ҳар бир экспонатга боққан одам меҳрдан ҳайкал ясайди. Ватанга муҳаббат эса меҳр тўла кўзлар билан боқишдан, тарихни идрок қилишдан бошланади.

Зокиржон САИДБОБОЕВ,
ЎзМУ тарих факультети ўқитувчиси,
Нилуфар НИЁЗОВА,
2-ТошДавТИ тарих фани ўқитувчиси.

Эҳтиром

ШОГИРД КАЛОМИ

Бугун беғубор ёшлигим ўтган, илк таълим олган Андижон вилояти Асака тумани Оқбўйра қишлоғидаги жонажон мактабимда ажойиб тантана. Ҳаммани ҳурматида, эъзозида бўлган адабиёт ва она тили ўқитувчим Абдураҳим ака Мирзааҳмедовнинг туғилган куни. Шу кунларда севимли устозим кўп йиллик ҳалол меҳнатларининг орзу-ҳавасларини кўриб нафақага кузатилаётир.

Мана бугун мен ҳам устоз муаллимимни газета орқали табриклаб дилимдаги самимий тилак ва миннатдорчилик туйғуларимни билдирмоқчиман.

Устозимнинг мактаб остонасидан олийгоҳгача кузатиб берган таълим, тарбияларини эсласам беихтиёр уларнинг ўгитлари ёдга тушади. Эркин Воҳидовнинг камтарлик ҳақидаги мисраларини қайта-қайта ўқирдилар:

Гарчи шунча мағрур
турса ҳам
Пиёлага эгилар чойнак.
Шундай экан,
манманлик нечун,
Кибру ҳаво нимага
керак?

Камтарин бўл, ҳатто
бир қадам
Ўтма ғурур
остонасидан.
Пиёлани инсон
шунинг-чун
Ўпар доим
пешонасидан.

Самимийлик чуқур ақл ва одобни талаб этиши, камтарлик инсонни камолга етказиши, ҳалол инсон доимо ҳаловатда юриши ҳақида жўшиб-жўшиб уқтирганларингиз доим ёдимизда. Муборак ёшингиз қутлуғ бўлсин, азиз устоз! Сизга доимо таъзимдамиз.

Сафура ТЕШАБОЕВА.

ТУРФА ОЛАМ

БОЛА ЕНГИЛ БЎЛАРМИШ...

● Аёлларга агар қориндаги болани туғишни хоҳламаган бўлса, улар бошқаларга қараганда вазни енгил туғилармиш. Миссури дорилфунунидаги доктор Маржори Сейбл 2400 бўлажак онани текшириб кўриб, шундай хулосага келди. Бундай ҳолларда 73 фоиз бола 1600 граммдан озроқ вазнда дунёга келаркан. Аммо ҳомиладор аёллар руҳиятга салбий таъсир кўрсатадиган яқин кишисининг ўлими ёки катта миқдорда қарзга ботиш каби ҳолатлар туғилажак чақалоқнинг оғирлигига таъсир қилмайди.

ЗЎРАВОНЛИКНИ ТАШВИҚ ҚИЛУВЧИ ВИДЕО ЎЙИНЛАР ТАҚИҚЛАНДИ

● Американинг Индианаполис шаҳри маъмурлари 18 ёшга тўлмаган ўсмирларга зўравонлик ва бузуқликни ташвиқ қилувчи видеоўйинларни харид қилишни тақиқлаб қўйдилар. Қонунда бузуқликни видеокассета ёки компьютер дискларини сотиб олган кунлардан бошлаб ҳар бир кун учун 200 доллардан жарима тўлайдилар. Бундан ташқари улар зўравонлик ва жинсий бузуқликларнинг тасвирлари болалар миясига қанчалик оғир зарар етказиши ҳақидаги лекциялар туркумини мажбуран тинглайдилар.

ЎЛИМНИ ЮТИБ ОЛДИ

● Австралиялик Бретт Макдоналд «Миллионер бўл!» деган телеўйинда 150 минг доллар ютуқни қўлга олди. Кейин бу пулга спорт автомобилини харид қилди. Омади чопиб қолганидан терисига сиғмай тезликни роса ошириб юборганди, машинани бошқаролмай қаршисидан келаётган юк автомобилига бориб урилди. «Омадли» одам шу ернинг ўзидаёқ хушига келмай, жон таслим қилиб юборди.

ИЛОННИ ТИШЛАБ ЎЛДИРДИ

● Эллик етти ёшли Жанубий Африка фуқароси ишга кетаётган пайтида ортидан улкан бўғма илон ҳужум қилиб, лаҳза ичида ўраб олди. Аввалига ўзини йўқотиб қўйган бу одам дарҳол хушини йиғиб, ажал чангалидан қутилишнинг ягона йўли — уни тишлаш деган қарорга келди. У бу ёвуз махлуқнинг бўйнидан шунчалик қаттиқ тишладики, токи танидан жони чиқиб кетмагунча қўйиб юбормади. Унинг тадбиркорлиги ҳаётини сақлаб қолди.

ЎН БИР ОЙ ОЧЛИКДА

● Ҳиндистон фуқароси Хира Ратан ғайри-оддий тажрибага қўл урди. У инсон [illegible] озиқ-овқатсиз, фақат «қуёш энергияси» ҳисобига яшай олиши мумкинлигини исботламоқчи. Мана, ўн бир ойдирки, Ратан нуқул қайнатилган сув ичади ва қуёш энергиясидан қувват олиш учун махсус машқларни бажаради. Бир неча мамлакатлардан келган врачлар уни назорат қилиб туришибди. «Хира Ратан тирик ва соғломдир», дейишмоқда улар.

РАШКИ ПАНД БЕРДИ

● Испаниялик Паоло Гремис ўз рашкининг қурбони бўлди. [illegible]

ҚОНУН КОНУН ЭКАН-ДА

● Конгода оддий ўғрилик қилган [illegible]

Қонун қонун экан-да.

ЭЛЧИЛАР ТАШРИФИ

Наврўз байрами арафасида Паркент шаҳри ҳақиқий байрам тусини олди. Бу ерда юзлаб паркентликлар «Оналар ва болалар боғи» бунёд этилиши муносабати билан ўтказиладиган ҳашарга тўпландилар. Янги боғни барпо этишда иштирок этиш учун пойтахтимизда фаолият кўрсатаётган 25 та мамлакатнинг Фавқулодда ва Мухтор элчилари, кўплаб меҳмонлар ҳам ташриф буюрдилар. Ушбу тадбир Республика «Экосан» Халқаро жамғармаси ва Паркент тумани ҳокимлиги ҳамкорлигида амалга оширилди. 4 гектардан зиёд майдонни ташкил этган боғни яратиш олдидан тантанали митинг бўлиб ўтди.

Митингни Олий Мажлис депутати, Паркент тумани ҳокими, Мирзамашраб Кўчиев очди. Республика «Экосан» жамғармаси раиси Юсуф Шодиметов, Тошкент вилояти ҳокими Уммат Мирзақулов, чет эл дипломатия корпуси вакили Набиль Аллоҳ сўзга чиқиб, бу боғ нафақат оналар ва болалар, балки дўстлик, қардошлик боғига айланиб қолажагини таъкидладилар.

Шундан сўнг «Экосан» халқаро жамғармаси томонидан бу ердаги 8, 11-болалар боғчаларига телевизор, туман марказий шифохонасига сариқ касаллигига қарши вакцина, дизенфекция воситалари топширилди.

Чет эллик элчилар в меҳмонлар янги ташкил этилаётган боққа дарахт кўчатлари ўтқаздилар. Тадбирда иштирок этган 25 та мамлакат элчилари орасида МДХ давлатлари Югославия, Румыния, Болгария, Эрон, Афғонистон, Туркия ва бошқа давлатларнинг вакиллари бор эди.

Меҳмонлар шундан сўнг Паркентдаги «Чотқол» давлат қўриқхонаси ва Ўзбекистон Фанлар Академиясига қарашли «Қуёш» материалшунослик институти фаолияти билан танишдилар. Экологик жиҳатдан тоза бўлган туманнинг диққатга сазовор жойлари хорижлик меҳмонларда катта таассурот қолдирди.

Ўткир САИДОВ,
«Ҳаёт ва қонун» журнали мухбири.
Тўйчи ДЎСМАТОВ,
«Паркент тонги» газетаси муҳаррири ўринбосари.

ОТ ИЗИНИ ТОЙ БОСАДИ...

Наманган вилояти. Абдуғаффор ота Эронов етмиш саккиз баҳорни қаршилади. Бутун умри пахта билан тиллашиб ўтди. Учқўрғон туманидаги Охунбобоев номли ширкат хўжалигида механизаторлик қилди, бригадани бошқарди. Умрининг олтмиш йилини қишлоқ хўжалигини ривожлантиришга бағишлади. Олти қиз, беш ўғилни вояга етказди, эл-юрт корига ярайдиган кишилар қилиб ўстирди, олий маълумот олишларига эришди. Бугунги кунда уларнинг ҳаммаси ҳам халқ хўжалигининг турли жабҳаларида ҳалол ва сидқидилдан меҳнат қилишяпти. Жумладан, отанинг ўғли Абдужаббор Ғаффуров Охунбобоев номли ширкат хўжалиги бошқаруви раиси. Хўжалик йил сайин ривожланиб, белгиланган режа-топшириқлар ортиғи билан бажараётган экан, бунда бошқарув раисининг ҳам ҳиссаси беқиёс. Чунки кўп нарса раҳбар ташаббуси, салоҳияти, энг муҳими одамларни ўз ортидан эргаштира билиш қобилиятига боғлиқ эканлиги бугунги кунда ҳеч кимга сир эмас.

Эроновлар оиласини қайқиликлар намунали оила сифатида эъзозлашади. Келин-куёвлар, 36 набира бир жойга йиғилиб қолгудек бўлса, хонадон ҳақиқий тўйга айланиб кетади.

СУРАТЛАРДА: Пиру-бадавлат Абдуғаффор ота Эронов эса фарзандлар, набира ва эваралар ардоғида.

Турғунбек МАҲКАМОВ олган сурат.

ЭНГ ЗЎР ДОРИ

«Кулинг, умрингиз узоқ бўлади», деб бежиз айтмаган эди машҳур қизиқчи Юсуфжон қизиқ. Қолаверса, кулгу, қаҳ-қаҳанинг фойдаси ҳаммага маълум. Кулгу энг яхши дори деган нақлни билмайдиган одам йўқ, бизнингча. Киши руҳияти назаридан булар тушунарли. Лекин сиз кулгу туфайли организмда қандай физиологик ўзгаришлар содир бўлишини, яъни кулгу танага қандай фойда берилишини билмайсиз-да...

Биз кулаётганимизда танамизда қуйидагилар юз беради: аввалига юрак уриши, тебранишлар ва қон босими кучаяди, кейин эса мушаклар бўшашади. Қон босими энг олдинги кўрсаткичдан пастга тушади. Мия — ижобий хиссиёт, яхши кайфиятни йўлга солиб турувчи модда ажратиб чиқаради. Шунингдек, кулгу қайсидир вақтга иммоноглобулин даражасини кўтаради, деган маълумотлар ҳам бор. Бу модда эса инсон организмини вируслардан ҳимоя қилади.

Ўқитувчи: — Қуёш ёруғлиги билан электр ёруғлиги орасида қандай фарқ бор?

— Ўқувчи: — Қуёш ёруғлигига пул тўланмайди.

Дўхтир: — Омбор мудирини мен операция қиламан.

Бошқа дўхтир: — Аждар Бўриевич, кеча ресторан директорини операция қилган эдингиз, энди навбат меники...

* * *

Янги рус бойи ўзининг яп-янги «Мерседес»ида кетяпти. Шу пайт уни йўл назорати инспектори тўхтатди:

— Ҳужжатларингизни кўриб қўяй.

— Мана, кўринг.

— Ие, бу «Боинг» самолётини ҳайдашга берилган ҳужжат-ку!

— Қанақаси бўлса, шунақасини олганман-да!

* * *

Ичиб олган эр уйига ярим кечада кириб келди. Уни қўлида хипчин билан хотини кутиб олди.

— Ичмай ҳар бало бўлгин, қаерларда юрибсан?

— Люся... Қабристонда эдим.

— Нима, кимдир ўлибдими?

— Айтсам ишонмайсан, у ерда ҳамма ўлиб ётибди.

* * *

Озишга ёрдам берувчи фирмага бир семиз хотин қўнғироқ қиляпти:

— Айтингчи, сиз қисқа вақт ичида озишимни кафолатлай оласизми?

— Ҳа, хоним.

— Гап шундаки, эрим туғилган куним га ажойиб нарса совға қилди, мен эса унга сиғмаяпман.

— Хоним, ваъда бериб айтамизки, янги кўйлагингиз икки ойдан сўнг сизга лойиқ бўлиб қолади.

— Қанақа кўйлак? Эрим менга машина совға қилди.

* * *

Қози судланувчига қараб деди:

— Гиламни ўғирлаётганингизда хотинингиз ҳам қатнашибди. У сизга ёрдамлашиб турдими?

— Йўқ, жаноб қози. У энг яхшисини кўрсатиш учунгина мен билан борди.

* * *

Йигит қайлиғи билан учрашувга чиқар экан, онаси тушунтирди:

— Ўғлим, қизлар камгап йигитларни кўпроқ ёқтиришади. Сен қайлиғингга қанча кам гапирсанг, шунча яхши кўриши аниқ!

Ўғил «хўп» деганча кетди. Учрашувдан эса ғамгин ҳолатда қайтди.

— Ҳа, ўғлим нега хафасан?

— Қиз кетиб қолди.

— Нега?

— Мени кўпроқ севсин, дуб умуман гапирмаган эдим. «Соқов» деди-ю, кетди-қолди.

* * *

Ўғил: — Дада, мен қулоқ доктори бўлайми ёки тиш.

Ота: — Тиш дўхтирида! Чунки, инсонда тиш 32 та, қулоқ 2 та.

КЎНГИЛЛАРГА ШОДЛИК УЛАШИБ

Тошкент вилояти хотин-қизлар қўмитаси қошидаги «Меҳр-мурувват» гуруҳи ташаббуси билан Янгийўл туманининг «Тинчлик» жамоа хўжалигида хайрия тадбири бўлиб ўтди.

— Кам таъминланган, боқувчисини йўқотган, ёрдамга муҳтож кишиларга мурувват кўрсатиш савобли иш, — деди «Туркистон-пресс» мухбири билан суҳбатда Ўзбекистон халқ шоири Нормурод Нарзуллаев. — Бу болалар нону тузга муҳтож эмас, балки улар меҳрга ташнадир. Шунинг учун биз катталар, ота-оналар уларни ўзимизнинг меҳримиз, мурувватимиз билан сийлашимиз зарур...

Тадбирда ташкилот ва жамғармалар томонидан хайр-эҳсон совғалари тарқатилди. Жумладан, «Қувайт» халқаро жамғармаси ҳар бир оилага 25 минг сўмдан пул тарқатди. «Наврўз», «Болалар», «Соғлом-авлод учун» жамғармалари, Оила илмий-амалий маркази ва «Таянч» агентлигининг вилоят бўлими болаларга кийим-кечаклар, турли хил ўйинчоқлар ҳадя этишди.

САЙЁҲЛАРГА ЯНА БИР ҚУЛАЙЛИК

«Hotel Central Samarkand» меҳмонхонаси ишга тушди. Кўксарой майдонида жойлашган, 14 қаватдан иборат бу муҳташам бинони «Бизнес центр» қўшма корхонаси бунёд этди.

— Меъморий шаклу шамойили мўъжизавий шаҳар — Самарқанд кўркига мос тушадиган бўлди, — деди «Бизнес центр» раҳбари, жаноб Абдураҳмон Зокирий «Туркистон-пресс» мухбири билан суҳбатда. — Бу ҳол албатта сайёҳлар учун ҳам яна бир қулайлик. Биз келгусида бундай иншоотларни яна қурамиз, деб ўйлайман. Негаки, бунёдкорлик ҳар икки томон учун ҳам фойдалидир.

НАВРЎЗ! Сенинг шарофатинг боис дошқозонларда тинмай қайнамоқда янги кун таоми – сумалак.

Давралар, давралар, беҳисоб давралар... Барчасида янграмоқда дўстлар ялласи. Тўп-тўп бўлиб айтишмоқда бахшилар қўшиқ. Жонон қизлар ёноғида лолалар акси, кулги рақси.

Мучал тўйин бошлашди, сени кутиб қирқ кокилли қизлар. Мучал ёшидаги йигитлар ҳам сен туфайли бўлишар ясан-тусан. Дилларига сиғдиролмаётир севинчларини улар. Вазминлик билан кутишар мучал ёшин ёши улуғлар.

Далаларда эса ҳаёт қайнамоқда...

Миллий истиқлол мафкураси

Юрт тинчлиги — бебаҳо неъмат, улуғ саодатдир.

Мозийнинг шоҳидлик беришича, ўзбек халқи тинчликни юксак қадрлайди ҳамда уни ўз орзу-умидлари, олий мақсадлари рўёбга чиқишининг кафолати деб билади. Шу боисдан ҳам бобо-момолар дуога қўл очганларида даставвал Яратгандан тинчлик-омонлик тилайдилар. Халқимиз орасида «тинчлик бўлса, ҳар қандай мақсадга эришиш мумкин», деган тушунча кенг тарқалган. Лекин тарих сабоқлари шундан далолат бермоқдаки, орзу-ниятнинг ўзи кифоя эмас.

ЮРТ ТИНЧЛИГИ

Юрт тинчлиги, дунё тинчлиги, минтақалар тинчлиги муаммолари билан чамбарчас боғлиқлигини англаб етмоқдамиз. Давлатлар ўртасида ўзаро ишонч ва ўзаро ҳамкорлик муносабатлари тобора чуқурлашиб бораётган ҳозирги шароитда тинчлик учун кураш ниҳоятда муҳим аҳамият ва маъно касб этмоқда.

Халқаро майдонда рўй бераётган чуқур сиёсий ўзгаришлар ҳам тинчлик учун курашнинг аҳамиятини янада ошириб юборади. Кўпчилик мамлакатлар халқларининг миллий истиқлоли, демократик эркинликларини асраб-авайлаб келажак авлодларга етказиш йўлидаги ҳаракатлари тинчликка боғлиқ эканлиги кундек равшан бўлиб қолди. «Қўшнинг тинч — сен тинч» мақолининг туб маъносини ҳам қўшни давлатлардаги фожиалар боис янада теранроқ англамоқдамиз. Кўҳна тарих китобларини варақлаб Ота маконимизнинг айнан юрт тинчлигига эришилган чоғлардагина олий мақсадларига эришиб, моддий ва маънавий юксакликка кўтарилганлигининг гувоҳи бўламиз. Соҳибқирон Амир Темурнинг набираси Мирзо Улуғбек Мовароуннаҳрга ҳукмронлик қилган қирқ йил мобайнида мамлакатда тинчлик-барқарорлик бўлгани сабабли илм-фан, маданият юксак тараққий этган, бунёдкорлик ишлари ривожланган, кўҳна заминимиз гуллаб-яшнаган.

Ўзаро низолар, маҳаллийчилик, уруғ-аймоқчилик авж олган кейинги даврда эса юртимиз жаҳон цивилизациясидан четга суриб ташланди. Жаҳолат маълум бир маънода инсонлар қалбини забт этиб, жамиятни таназзул botқоғига ботирди. Оқибатда парокандаликка юз тутган Ватан мустамлакага айлантирилди...

Ўзбекистон Республикаси истиқлолга эришган кунидан бошлаб тинчлик учун курашни ўз сиёсатининг бош йўналиши эканлигини жаҳонга эълон қилди. Ўз юрти барқарорлиги, тинчлигини сақлабгина қолмай, жаҳон муаммоларини ҳал этишга ҳам ўз муносиб улушини қўша бошлади. Энг асосий эътибор ўзаро ҳарбий можаролар туфайли цивилизациядан батамом узилиб, дунёнинг энг қолоқ мамлакатларидан бири ва таҳдид манбаига айланиб қолган Афғонистон фожиасига қаратилди. Айнан Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримовнинг қатъий ҳаракатлари туфайлигина халқаро ташкилотлар бу муаммо ечими билан шуғулланишга киришдилар. Бу борадаги Тошкент Декларацияси эса БМТ томонидан масалани ҳал этишнинг ягона варианти сифатида эътироф этилди. Ўзбекистон Республикасининг тинчлик учун кураш ишига қўшаётган амалий ҳиссаси мамлакатимиз Президентининг асарларида, унинг БМТнинг 48- ва 50-сессияларида сўзлаган нутқларида жуда аниқ баён қилиб берилган.

Мустақилликнинг дастлабки кунлариданоқ биз юрт тинчлигини энг асосий бойлик сифатида асраб келмоқдамиз. Уни бузишга журъат этганлар эса қилмишларига яраша жазоларини олмоқдалар. Халқаро террорчилик ва экстремизм марказлари миллионлаб тинч аҳолига, бутун-бутун давлатларга, жумладан, юртимизга улкан хавф-хатар соладиган ҳаракатларини давом эттирмоқда. Бизда уларнинг кейинги икки йил мобайнида қилган барча уринишлари чиппакка чиқарилди, чунки Ўзбекистон эгасиз эмас, эгаси бор юрт ҳеч қачон душманга оёқости бўлмайди.

Биз кўпинча «юрт тинчлиги» иборасини эшитган чоғда, қўлида қурол ушлаб Ватан сарҳадларини қўриқлаётган жангчини тасаввур қиламиз. Аслида мамлакатнинг ҳар бир фуқароси Ватан ҳимоячисидир. Ҳар биримиз ўз иш жойимизда, кўчада, мактабда Ватанни, унинг муқаддас қадриятларини, юрт тинчлигини ҳимоя қилишга даъват этилганмиз. Фидойи, миллатпарвар, садоқатли кишиларнинг ҳар бир иши, сўзи, амали, мақсади Ватан ҳимояси билан бевосита боғлиқ бўлади. Ватаннинг интеллектуал бойлиги ёш истеъдодларни асраб-авайлаш, уларга имкониятлар яратиб бериш, ёшлар қалбини мусаффо сақлаш, уларни ёт ва зарарли ғоялардан ҳимоя қилиш ҳам юрт тинчлиги учун кураш демакдир. Ҳар биримизнинг эркин, тинч ва осойишта яшашимиз, келажагимиз Ватан, юрт тақдири билан боғлиқ. Юртинг тинч — сен тинч, элинг тўқ бўлса — сен ҳам тўқсан. Эл бошига кулфат келса, сенинг бошингга ҳам тегирмон тоши тушади. Демак, юрт мен учун мен эса юрт учун жавобгарман, ўзимни, ўз уйимни ўзим асрамоғим даркор.

Юксак маънавият, сиёсий маданият, миллатнинг ғоявий ва мафкуравий етуклиги — юрт тинчлигини сақлашнинг муҳим омилидир. Халқимиз учун муқаддас бу ғоя жамиятдаги турли фикр ва қарашга эга бўлган барча куч ва ҳаракатларни бирлаштиришга ва шу орқали миллий ҳамжиҳатликни мустаҳкамлашга хизмат қилади.

Бахтиёр ИСОҚОВ,
тарих фанлари номзоди.

Партия ахбороти

ТАШКИЛИЙ МАСАЛА КЎРИЛДИ

Ўзбекистон «Адолат» социал-демократик партияси Бўка туман Кенгашининг пленуми бўлиб ўтди.

Унда ташкилий масала кўриб чиқилди. Суннатиллаев Аҳат ўз аризасига мувофиқ туман партия Кенгашининг биринчи котиби вазифасидан озод этилди.

Ўзбекистон «Адолат» СДП Бўка туман Кенгашининг иккинчи котиби вазифасида ишлаб келаётган туман табиатни муҳофаза қилиш қўмитаси раиси Мухтабар Орифовна Холиқова партия Кенгашининг биринчи котиби, Бўка туман маданият бўлими мудири Рустам Холбоевич Худойқулов Кенгашнинг иккинчи котиби этиб сайландилар.

Бўка туман ҳокимининг биринчи муовини А. Қодиров сайланган котибларни самимий табриклаб, халқимизни эзгуликка бошлашда, давлатимиз ва шахсан юртбошимиз И. А. Каримов томонидан олиб борилаётган ички ва ташқи сиёсатни ватандошларимизга тўғри тушунтиришда, миллатлараро ҳамжиҳатликни сақлашда сиёсий партияларнинг алоҳида ўрни борлиги ва бундай ишларни амалга оширишда «Адолат» социал-демократик партияси карвонбоши бўлади деган умидни билдирди.

Пленум ишида Ўзбекистон «Адолат» СДП Тошкент вилоят Кенгашининг иккинчи котиби Маҳмуд Мўйдинов қатнашиб, нутқ сўзлади.

Пленум кўрилган масала юзасидан тегишли қарор қабул қилди.

Ўз мухбиримиз.

Ҳаж таассуротлари

ЗИЁРАТИНГИЗ ҚАБУЛ БЎЛСИН

Мана учинчи минг йилликнинг дастлабки йили муборак Ҳаж сафари ҳам ниҳоясига етди. Мустақиллигимиз шарофати билан кўплаб Ўзбекистон фуқаролари ҳам Каъбатуллоҳни зиёрат қилиш бахтига мушарраф бўлдилар. Шу муносабат билан мухбиримиз Ҳаж амалини адо этган, ҳам Ҳожиларга тиббий хизмат кўрсатувчи гуруҳ аъзоси, 1-Тошкент тиббиёт институти терапия бўлими мудири, Ўзбекистон «Адолат» СДП Ҳамза тумани кенгаши биринчи котиби Турсуной Салимовага бир неча савол билан мурожаат этди.

— Турсуной Бикметовна! Илгари Ҳаж сафарига йўл олганларнинг айримлари йўлнинг ўзидаёқ минг машаққатларга дучор бўлиб, Каъбатуллоҳга етмасдан номнишонсиз йўқолиб кетишганини эшитганмиз. Ҳозир эса, деярли барча омон-эсон қайтиб келишмоқда. Бу ниманинг шарофати деб ўйлайсиз?

— Буни аввало мустақиллигимиз, қолаверса, Президент Ислом Каримовнинг ўз халқига садоқати, меҳр-мурувватi натижаси, деб ўйлайман. Бу мурувват оғизда эмас, амалда бўлаётганини Ҳаж сафари давомида ўз кўзим билан кўриб, ҳис қилдим.

Масалан, ҳар бир Ҳаж сафарига борувчи киши 800 минг сўмдан кўпроқ пул тўласа бас. Бошқа харажатларнинг ҳаммаси шу жумладан тиббий хизматларни ҳам давлатимиз ўз зиммасига олган. Мен Ҳожиларга тиббий хизмат кўрсатувчилар сафида Ҳаж сафарини адо этиш чоғида чет эллик зиёратчилар билан суҳбатлашдим.

Маълум бўлишича, туркиялик Ҳожилар 4,5 минг, Россиядан яъни Қозон шаҳридан келганлар 3,5 минг АҚШ доллари тўлашган экан. Биз ўзбекистонлик Ҳожилар билан 17 февраль куни Тошкентдан жўнаб кетдик. Барча уюшган ҳолда автобусларда аэровокзалга олиб борилиб самолётларга чиқарилди. Борт хизматчиларининг хушмуомалалигини айтмайсизми. Оғзингиздан чиққан талабни шу заҳоти муҳайё қилишади.

Бизга Ҳожиларнинг саломатлигини сақлаш учун зарур бўлган дори-дармон ва жиҳозлар етарли даражада берилган эди. Тошкентдаёқ ҳамма грипп, менингит, сариқ касалига қарши эмланган. Шунинг учун ҳам ҳеч ким хавфли касалликка чалинмади. Гриппнинг енгил формаси билан оғриган айрим беморларга ўз вақтида ёрдам кўрсатганимиз туфайли тезда соғайиб кетишди.

Яна бир нарсани айтиб ўтишни истардим. Ўзбекистонлик Ҳожиларнинг Саудия Арабистонида бўлган пайтлари ва Ҳаж амалларини бажаришларини намунали ташкил этишда «Эл-Марва» саёҳат-туризм муассасаси ходимлари катта куч-ғайрат сарфлашди.

Шу туфайли ҳам ҳеч ким бутун ҳаж сафари давомида на ичимликка, на озиқ-овқатга, на тиббий, на маиший хизматга зориқиш сезмади. Уларга истаган нарсаларини вақтида етказиб туришди.

— Қурбон ҳайити куни Ҳожилар қўй сўйиб қурбонлик қилишлари лозим. Ушбу амални бажариш қай тарзда амалга оширилди?

— Бунинг учун Саудия Арабистони қироллиги дунёнинг турли бурчакларидан энг чиройли, семиз қўйлардан келтириб ҳозирлаб қўйишаркан. Улар ташкилий равишда Қурбон ҳайити номози ўқилгандан сўнг сўйилар экан.

— Қўйнинг баҳоси ва уни сўйиш харажати кимнинг ҳисобидан бўлади?

— Ушбу харажатлар Ҳажга боришдан олдин тўланган пул ҳисобидан қопланади. Яъни ҳожиларга ўша пул эвазига бориш-келиш, зиёрат амалларини бажариш, Мадинага бориб, Пайғамбаримиз Муҳаммад алайҳиссалом қабрларини зиёрат қилиб қайтиш харажатлари киради.

— Мана сиз Ҳожиларга хизмат кўрсатиб савоб олиш билан бир қаторда ўзингиз ҳам Ҳожи она бўлиб қайтдингиз. Табаррук инсон сифатида газетхонларга тилагингиз.

— Аллоҳ таоло Қуръони Каримда: «Эй инсонлар, мен сизларни халқлар ва қабилалар қилиб яратдим, токи бир-бирларингиз билан яхши танишгайсизлар», деб айтади.

Йилда бир марта Ҳаж мавсумида бутун дунёдан келган мусулмонлар Каъбатуллоҳнинг атрофида учрашадилар. Ҳожилар тили, ирқи ва миллатидан қатъий назар, тўла маънодаги тенг ҳуқуқли, фақат Яратганнинг ўзигагина сиғиниб, Ислом дини ила динланган инсонлардир. Бундан ташқари ҳожиларнинг кийимлари ҳам бир хилда бўлиб, поклик ва тенгликни ифодалайди.

Менинг ниятим — ҳар бир мўмин кишининг Ҳажга бориб гуноҳлардан фориғ бўлишини Яратганнинг ўзи насиб айласин. Чунки дилида имони бор, пок одамдан ёмонлик чиқмайди. Улар доимо юртига, унинг раҳбарларига, халқига садоқатли бўлади. Ватан равнақи, унинг истиқболи, камоли йўлида жон фидо қилишга тайёр туради. Мен барча ўзбекистонликларга бахт-саодат, юрт саодати йўлидаги эзгу ишларига баракот тилайман.

Суҳбатдош: Каримжон РИХСИЕВ.

Спорт

ОДИЛСАН, ҒОЛИБСАН, МАҒРУР ЎҒЛОНИМ!

Спортнинг кураш турлари ҳақида баъзи мулоҳазалар

Ўзбегим курашга ошуфта. Халқимиз беллашиш завқидан баҳраманд бўла бошлаган йиллар узоқ ўтмишга бориб тақалади. Назаримда, йиқилган курашга тўймас, деган нақлнинг келиб чиқиши ҳам шундан бўлса керак. Сирасини айтганда, мамлакатимизда истиқлол шабадаси эсгунга қадар курашга, айниқса миллий курашга эътибор суст эди. Фарғонача ёки бухорача кураш усталари фақат тўй-маърака ёхуд сайиллардагина майдонга тушиб, куч синашишга имкон топардилар, халос. Зеро, мутахассислар ўзбек кураши барча курашларнинг отаси эканлигини яхши билишарди. Хусусан, соҳибқирон Амир Темур замонида йигитларни кураш усулларини билишларига ниҳоятда аҳамият берилган. «Минг аскар» ибораси ҳам соҳибқирон навкарларига тегишли экани эндиликда ҳаммага аён. Боиси, курашнинг ўнта усулини билган ўғлон «ўн аскар» бўлса, 100 усул соҳиби «юз аскар»деб эъзозлаган. Энди «минг аскар» ҳақида гап ҳам бўлиши мумкин эмас. Чунки, бундай жангчи оз эмас, кўп эмас душманнинг минг нафарига бас келолган. Кўриниб турибдики, курашга ишқибозлик халқимизнинг қонида бор.

Юртимизда мустақиллик йиллари бошланганидан кейин барча жабҳаларда бўлгани каби спортда ҳам ўзига хос ислоҳотлар, туб ўзгаришлар қилиндики, бу билан ички имкониятларни ишга солиш, оммавийликни йўлга қўйиш, маҳоратли ёшларни камол топтириш бўйича олдимизда кенг уфқлар очилди. Ёшларимиз мустақил терма жамоага бириккан ҳолда Ватанимиз спорт шарафини ҳимоя қилиш учун халқаро майдонларга ошиқдилар, жаҳон чемпионатлари, олимпиада мусобақаларида мардонавор куч синашиб, эл-юртимиз шарафини муносиб ҳимоя қилишмоқда. Айниқса кейинги йилларда спортнинг кураш, бокс, теннис турлари шундай ривожландики, ғолиблик супасини кўзловчи янги авлод шаклланди. Барибир ўзбегимнинг курашни севишлиги яна намоён бўлмоқда. Айтайлик, турон, каратэ, таэквандо, самбо, дзюдо, эркин ва юнон-рум курашларига ошуфта йигитлар орасида миллатимиз ёшларининг кўплиги ҳам ўша курашга

ишқибозликдан бошқа нарса эмас. Шунинг учун ҳам ўзбек кураши халқаро мақом олди. Ўзларининг миллий кураш федерацияларини ташкил этаётган мамлакатлар сони тобора кўпайиб бормоқда. Ўзбек кураши бўйича Осиё ва жаҳон чемпионатларини ўтказиш мунтазамлиги таъминланган. Муҳими, ўзбекона лутф — ҳалол, ғирром, чала каби сўзлар жаҳон айвонига чиқдики, биз бундан ҳақли равишда фахрланамиз.

«Ҳеч бир нарса мамлакатни спорт каби дунёга тез машҳур қила олмайди».

Юртбошимизнинг ҳикматомуз бу сўзларининг қанчалик тўғри эканлиги ўтказилаётган ҳар бир халқаро мусобақаларда ўз ифодасини топмоқда. Мамлакатда

спортга давлат аҳамияти берилаётгани сир эмас. Мен буни «Мустақиллик кубоги» учун ўтказиб келинаётган халқаро мусобақада қалбдан ҳис қилганман. Боиси, бундай мусобақани ташкил этилиши билан биз халқаро ку-

раш федерацияси назарига тушдик. Бизда нуфузли мусобақаларни ташкил этиш бўйича тажриба ва кўникмамиз борлиги «Мустақиллик кубоги»ни уюштиришда ҳам асқотди. Ваҳоланки бундай совриндорлик баҳсини ўтказа бошлаганимизга бор-йўғи беш йил бўлди. Аслида 1997 йили Красноярск шаҳрида ўтказилган жаҳон чемпионати чоғида Тошкентда «Мустақиллик кубогини» уюштиришга келишиш билан бугунги кунда эл назарига тушиб турган беллашувга тамал тоши қўйилган эди. Ўшанда Республика эркин кураш федерацияси президенти С. Абдувалиев ҳамда ФИЛА вакиллари иштирокида ана шундай хайрли ишга қўл урилган эди.

Янгилишмаган эканмиз. Бошлаган ишимиз юртимиз обрўсини жаҳон ҳамжамиятида янада сарбаланд бўлишига ҳиссадор бўлиб турибди. Аслини олганда от изини той босар деганлари рост. Айтмоқчи бўлганим, бир вақтлар юртимиз номини улуғлашга ўзларининг улушларини қўшган Рустам Казаков, Комил Фатқуллин, Арсен Фадзаев, Махарбек Хадарцев каби моҳир полвонларга интилувчилар шундай кўпайиб кетдики, бу ҳаммаси кейинги йилларда кураш билан шуғулланиш учун барча шарт-шароитлар яратилаётганидан нишонадир. Хусусан, Рамил Исломов, Таймураз Урусов, Наврўз Усмонов, Рамил Отауллин, Артур Тоймазов, Руслан Хинчагов, Адҳам Очилов каби ёшлар камол топди.

Сўзсиз бошланган ишнинг бардавом бўлишини таъминлаш, мақсадлар сари ҳамиша саъй-ҳаракатда бўлиш, ҳар бир мутахассис ёки спортчидан ўз ишига ихлос ва меҳрли бўлишини тақазо этади. Ўйлайманки, «Мустақиллик кубоги» мусобақасини халқаро нуфузини ортишида ва унга Гран-при мақомини берилишида ҳам ана шу омиллар уйғун бўлган бўлса ажабмас. Боиси дунёда бизнинг мусобақага ўхшаган туркумдаги баҳслар 150 тадан кўп бўлиб, фақат шулардан бештасигагина Гран-при мақоми берилган, холос. Уёғини сўрасангиз ФИЛА президенти Милан Эрцеган «Тошкент мусобақани ўтказишда халқаро федерациямизнинг таянчи бўлиб турибди» деб эътироф этармиди. Албатта биз бундай юксак баҳодан фахрланамиз.

Лекин мусобақани янада юқори савияда ўтказишга ҳаракат қилаверамиз.

Яқинда пойтахтнинг «Юнусобод» спорт кашонасида уч кун давом этган қизғин беллашувда минсклик уч марта олимпиада, етти марта жаҳон чемпиони Александр Медвед билан россиялик уч марта олимпиада чемпиони, саккиз марта жаҳон чемпиони Александр Карелиннинг келиши ҳам «Мустақиллик кубоги» учун курашнинг обрўси ошиб бораётганидан дарак беради. ФИЛА вице-президенти Рафаэль Мартинети: «Тошкентда нафақат «Мустақиллик кубоги» учун кураш, балки жаҳон чемпионатини ҳам ўтказишда ҳам барча имкониятлар етарли» деди. Демак биз халқаро мусобақани ўтказишда жаҳон талабларига жавоб бера оладиган шароитлар яратаяпмиз. Бу ҳаммаси юртимиздаги барқарорлик, қолаверса, ташкилий ишларимизни халқаро андозаларга мослиги билан боғлиқдир. Аёнки кураш ҳар бир ўғлоннинг мард, танти, эпчил, айни пайтда рақибига нисбатан олийжаноб қилиб тарбиялайди. Шунинг учун ҳам курашчиларимиз беллашувларда юзимизни ёруғ бўлишига астойдил ҳаракат қилмоқдалар.

Бу сафарги мусобақада Ўзбекистон курашчиларини икки жамоа бўлиб майдонга тушишларини кўзладик. Боиси шу йил ёзда Тошкентда ёшлар ўртасида жаҳон чемпионатини ўтказиш мўлжалланмоқда. Иккинчи жамоанинг ёшлардан ташкил этганимиз ҳам шундан. Янгилашмаган эканмиз. Қизғин ва муросасиз беллашувларда бир гуруҳ иқтидорларни кўздан кечиришга муваффақ бўлдик. Ўйлайманки, Зоҳиджон Қосимбеков, Марат Исоқов, Баҳодир Қурбонов, Жаҳонгир Муродов, Шерзод Абдувалиев, Нодир Қосимов, Бахтиёр Сайиев, Зиёдулла Абдуллаев, Иззатулла Жаббаров сингари ёшлар умидимизни рўёбга чиқарадилар. «Мустақиллик кубоги» учун курашда нари борса икки- учта олтин медалга умид боғлагандик. Ҳайтовур эркин юнон-рум кураши бўйича ўз лаёқатини юзага чиқаришга астойдил интилган спортчиларимиз ғолиблик супасига кўтарилиб, давлатимиз мадҳиясини чалинишига эришдилар. Айниқса, Дамир Заҳариддинов билан Дилшод Ориповнинг ғалабаси мухлисларда унутилмас таассурот қолдирди. Руслан Бихтяков, Евгений Ерофайлов, Аслан Санакоев, Дилшод Мансуровлар ҳам олтин медал соҳиби бўлишди. Мусобақага ўн бешга яқин кучли полвонлар ташриф буюрган бўлса, улар орасида грузин спортчиларининг маҳорати етук экани кўзга ташланди. Нима бўлганда ҳам бу галги мусобақа юқори савияда, ташкилий-тадбирий жиҳатдан қиёмига етказилди, бетакрор воқеаларга бойлиги билан эътибор топди. Бўлажак жаҳон чемпионати ҳам янги номдор курашчиларни юзага чиқаришга имкон беради, деб умид қиламиз.

Аҳрор РЎЗИЕВ,
Ўзбекистон спорт курашлари ассоциацияси президенти,
ФИЛА аъзоси.

Абдуғани ЖУМАЕВ олган суратлар.

Бухоро вилоят прокуратурасининг иқтисодий жиноятчилик ва коррупцияга қарши кураш бўлими ходимлари кейинги икки ой давомида 6 та жиноят иши юзасидан 14 нафар шахсга нисбатан дастлабки тергов ҳаракатларини олиб бориб, айблов хулосаси билан суд муҳокамасига юборишди. Тергов қилиш жараёнида айбланган шахслардан 2 миллион 932 минг сўмлик зарар ундириб олинди.

СУРАТДА: Бўлим бошлиғи, адлия кичик маслаҳатчиси Баҳодир Назаров (чапдан ўнгга) Ф. Хўжаев тумани прокуратураси терговчиси Ўткир Соҳибов ва вилоят прокуратураси жиноятларни тергов қилиш бўлими катта терговчиси Шуҳрат Насруллаев билан қилинган ишлар юзасидан ўзаро суҳбатлашишмоқда.

Рашид АСЛОНОВ олган сурат.

● *Ташаккур*

ҲУҚУҚИЙ ДАВЛАТ ҚУРИШ ЙЎЛИДА

Инсон ҳуқуқлари бўйича Ўзбекистон Республикаси Миллий маркази директори Акмал САИДОВга

Ҳурматли миллий марказ ходимлари!

Сизларнинг, яъни, болаларимизни ҳуқуқий давлат қуриш йўлида юридик ўқув қўлланмалари билан таъминлаш борасидаги ишларингизни ғоят қадрлаймиз. Хусусан, Тошкент вилояти Ангрен шаҳридаги 15-мактаб педагогик жамоаси ва ўқувчиларини ҳуқуқшуносликка оид қўлланмалар, конституциявий ҳужжатлар, халқаро нормаларга оид ўқув адабиётлари билан таъминлаганингиз учун ўз миннатдорчилигимизни билдирамиз. Ҳуқуқий давлат қуришда қилаётган хизматларингиз учун толмас куч-ғайрат тилаймиз.

Сизларга Наврўз байрами муносабати билан мустаҳкам соғлиқ, ишларингизда омад ёр бўлишини яратгандан сўраб қоламиз.

Юнус ХОЛХЎЖА,
Ота-оналар қўмитаси раиси.
Абдулла МИХЛИЕВ,
Фахрийлар кенгаши вакили.
Каромад ҚУШМАТОВА,
15-мактаб директори.

● *Қилмиш-қидирмиш*

ТИЛЛА ЗАНЖИР ИЛИНЖИДА

Халқимизда «Бировнинг ҳаққи бошқага сингмас» деган ибратли нақл бор. Шундай бўлишига қарамай, ўзгалар мулкига кўз олайтирувчи, нопок йўл билан бўлса ҳам даромад орттиришга интилувчи кимсалар орамизда учраб турибди. Айниқса, бундайларнинг аксарияти ёшлар эканлиги ачинарли ҳолдир.

Маълумки, аёллар ўзларига оро беришларида зеб-зийнатга алоҳида эътибор берадилар. Лекин вақти келиб ушбу олтин ва ёқутлар ўз жонларига «қасд қилувчи» занжир эканлигини хаёлларига ҳам келтирмайдилар.

Ҳеч қаерда ишламай, мўмай пул орттириш мақсадида ноқонуний хатти-ҳаракатлар содир қилиб, аёлларимизнинг зебу зийнатига таҳдид солган А. Гловкин, Е. Мурсалимовлар қармоққа илиндилар.

Антон Гловкин 1978 йилда Тошкент шаҳрида туғилган, ўрта маълумотли. Евгений Мурсалимов ҳам 1968 йилда Тошкент шаҳрида туғилган, ўрта маълумотли. Ҳар иккиси ҳам ҳеч қаерда ишламайди.

2000 йил 9 апрель куни А. Главкин Тошкент шаҳар, Миробод тумани, Миройшоҳ кўчасида фуқаро О. Каролёванинг бўйнидаги 250 минг сўмлик тилла занжирни юлиб олиб, ўзига тегишли «Москвич» автомашинасида воқеа жойидан жуфтакни ростлаб қолган. Кейинчалик бу занжирни сув текинга, яъни 30 минг сўмга сотиб юборган.

Худди шунга ўхшаш иккинчи воқеа. Бу жиноят Е. Мурсалимов томонидан содир этилган. У «Мирообод» бозори ёнида фуқаро Н. Одилованинг бўйнидаги тилла занжирини кўриб нияти бузилади. Одамлар кўзидан пана жойда Н. Одилованинг бўйнидаги тилла занжирни юлиб олиб қочади.

Терговда ҳар иккала жиноятчи ҳам ўзаро тил бириктирган ҳолда ҳаракат қилишганлиги маълум бўлди.

Жиноятчилар-ку қилмишларига яраша жазо олишди. Лекин уларнинг жабрланувчиларга етказган маънавий жароҳат ва жисмоний озорларини қайси мезонларда ўлчаб бўлади?

Исломжон ЭРГАШХЎЖАЕВ,
Республика прокуратураси Ички ишлар идораларида тергов ва суриштирувни назорат қилиш бошқармаси прокурори.

Инсон ва қонун

ВОЯГА ЕТМАГАНЛАР ҲУҚУҚИНИ КИМ ҲИМОЯ ҚИЛАДИ?

Халқимизда «Бола бошдан», деган ибратли нақл бор. Бу ҳикмат замирида фарзанд тарбияси, маънавияти, жисмонан соғломлиги, келажакда эл-юрт хизматига ярайдиган инсон бўлиб етишиши бугунги саъйи-ҳаракатимиз, эътиборимиз ва амалий фаолиятимизга боғлиқлиги ўз аксини топган. Аксинча, тарбияси ўз ҳолига ташлаб қўйилган, эътибордан четда қолган бола салбий таъсирларга берилиб кетиши мумкин. Шунинг учун ҳам мамлакатимизда навқирон авлод таълим-тарбияси, камолотига алоҳида эътибор берилмоқда. Йилларнинг Президентимиз томонидан рамзий номланиши анъанага айланганлиги ва улар асосан оила, соғлом авлод, она ва бола билан боғлиқлиги, вояга етмаганларни ижтимоий ҳимоя қилиш, таълим олиши, соғлигини сақлаш тўғрисидаги қонунлар қабул қилинганлиги ҳам фикримизнинг ёрқин далилидир.

«Таълим тўғрисида»ги қонуннинг 30-моддасида «Вояга етмаган болаларнинг ота-оналари ёки қонуний вакиллари боланинг қонуний ҳуқуқлари ва манфаатларини ҳимоя қилишлари шарт ҳамда уларнинг тарбияси, мактабгача, умумий ўрта, ўрта махсус, касб-ҳунар таълими олишлари учун жавобгардирлар», дейилган. Демак, ота-она жамият олдида фарзанд таълим-тарбияси учун масъул саналади. Биринчи галда ота-она унга шахсий ибрат кўрсатиши шарт. Носоғлом оила муҳитида ўсаётган бола тарбиясига бефарқ қарашга ҳаққимиз йўқ. Туман прокуратураси томонидан шу тоифа оилалардаги вояга етмаганларнинг турмуш шароитлари ўрганилмоқда, улар ота-оналарининг фарзандларига бўлган ота-оналик ҳуқуқидан маҳрум қилишга оид даъво аризалари қўзғатилмоқда. Ана шундай 4 та иш судда кўриб чиқилиб, даъвомиз қаноатлантирилди ва вояга етмаганлар тегишли шахсларнинг тарбиясига топширилиши таъминланди.

Бухоро шаҳар Нақшбанд кўчасидаги 280-уйда яшовчи Шарифа Жўраева вояга етмаган боласи А. Мухторовни билим олиши, тарбиясига лоқайд қараганлиги, фарзанд олдидаги мажбуриятини бажармаганлиги учун «Ўзбекистон Республикаси Маъмурий жавобгарлик тўғрисидаги кодекс»нинг 47-моддасига биноан жавобгарликка тортилди. Бу рўйхатга «Шарқ-1» даҳасидаги 15-уйда истиқомат қилаётган С. ва М. Шукуровларни, 19-уйда турадиган С. Валиев ва З. Абдуллаева, 21/4-уйда яшаётган эр-хотин Нодира ва Аслон Рамазоновларни ҳам киритиш мумкин.

Вояга етмаганлар томонидан содир қилинаётган ҳар бир жиноий ҳаракат туман прокуратураси томонидан чуқур ўрганилиб, уларни келтириб чиқараётган сабаблари аниқланмоқда. Таҳлиллар аксарият ҳолларда ижтимоий фойдали меҳнат билан шуғулланмаётган ўсмирларнинг ғайриқонуний йўлларга кираётганлигини кўрсатаяпти. Айрим ташкилот ва корхона раҳбарлари эса бўш ишчи ўринлари бўлишига қарамай, бу тўғридаги мурожаатларни оқибатсиз қолдирмоқдалар. Мисол тариқасида «Зардўз» очиқ турдаги ҳиссадорлик жамиятини келтириш мумкин. Корхонада 12 та бўш иш ўрни бўлгани ҳолда 16—17 ёшли Н. Муродова, Н. Нуриддинова, К. Собирова, А. Бозоров, М. Содиқова, М. Мажидоваларнинг ишга кириш тўғрисидаги мурожаатлари ижобий ҳал қилинмаган. Туман ҳокимлиги қошидаги вояга етмаганлар ишлари бўйича комиссия вояга етмаганлар бандлигини таъминлаш, уларнинг қонуний манфаатларини ҳимоя қилиш борасида номигагина фаолият юритмоқда. Ҳудудда иш билан таъмин бўлмаганлар сони бир неча юз нафардан ортиқлигига қарамай амалдаги йилда уларнинг бирортасини ҳам иш билан таъминлаш чоралари кўрилмаганлиги, бу масалада мутасадди идоралар, маҳаллий ўз-ўзини бошқариш органлари билан ҳамкорлик ўз ҳолига ташлаб қўйилганлиги бунинг исботидир.

Бизнинг ташаббусимиз билан туман ҳудудидаги давлат корхоналарида 48 та бўш ишчи ўрни мавжудлиги аниқланди. Нодавлат ташкилотлардаги мавжуд имкониятлардан фойдаланиб, жами вояга етмаган ёшлар ишга жойлаштирилди. Бу жараён изчил давом эттирилаяпти.

Вилоят туғруқ комплексида оналар ва болалар соғлигини сақлаш тўғрисидаги қонунлар ижроси юзасидан ўтказилган текшириш давомида шифохонада санитария ҳолати талаб даражасида эмаслиги, беморларга овқат тайёрлаш учун 1 кунда 435 сўм ажратилиши керак бўлишига қарамай амалдаги йил давомида атиги 160 сўм ажратилганлиги аниқланди. Бу – мазкур даволаш муассасасида овқатланиш меъёрлари бажарилмаётганлиги, зарур витаминли маҳсулотлар билан таъминланмаслиги оқибатида даъволанаётган оналар саломатлигига салбий таъсир этаётир. Касалхонада оналик ва боланликни асрашга қаратилган барча тадбирлар қоғозда қолиб кетмоқда. Албатта, туман прокуратураси юқоридаги сингари қонун бузилишида айбдор шахсларга нисбатан тегишли чора-тадбирлар кўрди.

Лекин гап жазода эмас. Гап зиммадаги масъулиятни теран англамасликда. Келажак авлод камолоти учун бевосита масъул оила, фуқаролар йиғинлари, мутасадди ташкилотлар ўз фаолиятларига бу қадар бефарқ ва лоқайд қараётганларида. Айниқса шахс сифатида шаклланаётган ўсмирни тарбиясидаги жиндай беларволигимиз, масъулиятсизлигимизни баъзан тузатиш қийин кечадиган оғир оқибатларга олиб келишини асло унутмаслигимиз керак. Ҳаётда бундай муносабатнинг аччиқ сабоқларидан истаганча мисол келтириш мумкин. Шунинг учун текшириш, четдан назорат ва ҳуқуқни муҳофаза қилиш идораларининг аралашишини кутмасдан ҳар ким бу борада теран мушоҳада юритиши, масалага виждонан ёндашиши, қўлидан келган ва имконияти кўтарган ишни қилиши зарур. Негаки, навқирон авлод таълим-тарбияси, камолотидан алоҳида бир шахс ёки ташкилот эмас, балки бутун жамият манфаатдордир.

Фуркат МАҲМУДОВ,
Бухоро шаҳар Ф. Хўжаев тумани прокурори,
адлия маслаҳатчиси.

Жиноят жазосиз қолмайди

ТУНГИ САЁҚЛАР

Бўйни ишга ёр бермай енгил-елпи ҳаёт кечиришга ўрганган Дамир Хайруддинов жиноятга қўл урди. Ярим тунда Гурунчмозор станциясига бориб, ёпиқ вагоннинг ҳаво тақсимлагичини «тинчитди». Олти дона қимматбаҳо механизмнинг ҳар бир донаси 24610 сўм туриши унинг тушига ҳам кирмаганди. Тунги ўлжанинг беш донасини арзимаган пулга шахси номаълум бўлган лўли аёлларга пуллаб юборди. Қолганини станция атрофидаги хилват жойнинг бирига яшириб қўйди.

«Ўрганган кўнгил ўртанса қўймас» дейдилар. Силлиққина бажарилган «тунги операция»дан сўнг Дамир бироз тин олди. Кейин ўзидан 11—12 ёш кичик бўлган, ҳали балоғат ёшига етиб улгурмаган Азамат Болтаев ва Хуршид Саидов билан тил бириктириб, уларни ҳам жиноят йўлига бошлади. Тунги жиноятчилар ўша станциядаги вагонларнинг бирида яна иккита ҳаво тақсимлагични ўғирлаб сотишди. Бу билан Андижон темир йўл станциясига 196 минг 894 сўмлик моддий зарар етказилди. Олиб борилган тезкор ҳаракатлар натижасида жиноятчилар қўлга олиниб қонун олдида жавоб бердилар. Бу ишни кўриб чиққан Андижон вилояти Жалолқудуқ тумани суди Дамир Хайруддиновни 5 йилга озодликдан маҳрум этди. Улар етказган зарар Андижон темир йўл станцияси фойдасига ундириб берилди. Жиноятчилар қилмишига яраша жазосини олишди.

Сайра САЙИДҚУЛОВА,
Фарғона транспорт прокуратурасининг жамоатчи ходими.

ҲИКМАТ

● Нафснинг ғуруридан пайдо бўлган ғазаб инсонни азобларга гирифтор қилади. Ғазаблик кишилар қанча ақл ва идрок соҳиби бўлса ҳам, ғазаб кони қўзғалган замонида уни тўхтата олмас. Ақл ва идрокдан айрилиб, бир ёмон ишни қилиб қўяр-да, сўнгидан пушаймон бўлур. Ғазаб бир иллат ва таҳликадирки, [illegible]

Абдулла АВЛОНИЙ.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ МАРКАЗИЙ БАНКИ АХБОРОТИ

Ўзбекистон Республикаси Марказий банки 2001 йил 20 мартдан бошлаб валюта операциялари бўйича бухгалтерия ҳисоби, статистик ва бошқа ҳисоботларни юритиш, шунингдек, божхона тўловлари учун хорижий валюталарнинг сўмга нисбатан қуйидаги қийматини белгилади:

1 АҚШ доллари 339 сўм 16 тийин қилиб белгиланди.

Муассис: Ўзбекистон «Адолат» СДП Сиёсий Кенгаши ва «Адолат» газетаси ижодий жамоаси.

Бош муҳаррир: Тўхтамурод ТОШЕВ

ТАҲРИР ҲАЙЪАТИ:
Т. О. ДАМИНОВ, А. Ғ. ҒУЛОММАҲМУДОВ, А. ЖЎРАБОЕВ, Р. З. АҲМАДАЛИЕВ (Бош муҳаррир ўринбосари), Р. Р. ХАЙДАРОВ, К.РИХСИЕВ (Бош муҳаррир ўринбосари), Д. К. ҚИРҒИЗБОЕВ (бўлим мудири), Р. АЗИМОВ, Т. И. ЭРГАШЕВ, А. МАМАЖОНОВ, Ў.Ф. ЖЎРАЕВ, Н. НУРМАТОВ, М. КАЛОНХОНОВ.

Мулоқот учун телефонлар:
Қабулхона — 133-41-89.
Хатлар ва шикоятлар бўлими — 136-55-64.
Навбатчи — Илҳом СИДДИҚОВ
Саҳифаловчи — Бахтиёр ҚЎШОҚОВ

Газета Ўзбекистон Республикаси Давлат матбуот қўмитасидан 140 рақам билан рўйхатдан ўтган. Буюртма Г— 2236, ҳажми—2 табоқ. Офсет усулида босилган. Қоғоз бичими А—2 Газета IBM компьютерида терилди.

Мақолада келтирилган факт ва рақамлар учун фақат муаллифлар жавоб берадилар. Қўлёзмалар муаллифларга қайтарилмайди.

«Шарқ» нашриёт – матбаа акциядорлик компанияси босмахонасида чоп этилди. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41.

Босишга топшириш вақти—20.00. Босишга топширилди 20.00.

МАНЗИЛИМИЗ: 700047, Тошкент шаҳри, Матбуотчилар кўчаси-32.